

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Економічний факультет

Кафедра економіки та менеджменту

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему: «ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В
УКРАЇНІ»

Виконала: здобувач 4 курсу, групи ЕЛ-41

Спеціальності 281 «Публічне управління
та адміністрування»

Освітньо-професійної програми
«Публічне управління та
адміністрування»

_____ Юлія ЧЕРВОНИЦЬКА

Керівник кваліфікаційної роботи:
кандидат економічних наук, доцент

_____ Ірина ТЕРНОВА

Рецензент: доктор економічних наук,
професор кафедри менеджменту і
маркетингу в міському господарстві
Харківського національного
університету міського господарства
імені О.М. Бекетова

_____ Наталія КОНДРАТЕНКО

Харків – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет _____ економічний _____
Кафедра _____ економіки та менеджменту _____
Освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

ЗАТВЕРДЖУЮ**Завідувач кафедри**Ганна ДОРОШЕНКО

(підпис)

« 7 » червня 2023 року

З А В Д А Н Н Я**НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА**Червоницької Юлії Олександрівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Цифрова трансформація державного управління в Україні»керівник роботи Тернова Ірина Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «13»квітня 2023 року №2101-5/699

2. Строк подання студентом роботи « 6 » червня 2023 року

3. Перелік питань, які потрібно розробити: визначити теоретичні засади
цифрової трансформації державного управління; дослідити сучасний стан
цифрової трансформації державного управління в Україні та ЄС;
проаналізувати цифрову трансформацію регіонів України; визначити основні
проблеми та перспективи розвитку цифрової трансформації державного
управління в Україні.

4. План роботи

№ з/п	Назва етапів роботи
1	Розробка та узгодження змісту кваліфікаційної роботи бакалавра, ознайомлення з літературними джерелами за темою.
2	Робота над теоретичним розділом: дослідити теоретичні аспекти цифрової трансформації державного управління.
3	Доопрацювання першого розділу згідно з рекомендаціями наукового керівника. Робота над другим розділом кваліфікаційної роботи: аналіз стану цифрової трансформації державного управління.
4	Доопрацювання другого розділу згідно з рекомендаціями наукового керівника. Написання вступу, висновків кваліфікаційної роботи бакалавра; оформлення переліку джерел.
5	Доопрацювання кваліфікаційної роботи згідно з рекомендаціями наукового керівника, подання до рецензування.
6	Подання роботи на кафедру

5. Дата видачі завдання «1» вересня 2022 р.

Здобувач вищої освіти

(підпис)

Юлія ЧЕРВОНИЦЬКА

Керівник роботи

(підпис)

Ірина ТЕРНОВА

Гарант освітньої програми

(підпис)

Валерія ПРОКОПЕНКО

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВР – Верховна Рада

ЄЦП – Єдиний цифровий простір

ІЦТ – Індекс цифрової трансформації

МОН – Міністерство освіти і науки України

МЦТУ – Міністерство цифрової трансформації України

ОВА – обласні військові адміністрації

ОДА – обласні державні адміністрації

ЦОВВ – центральний орган виконавчої влади

ЦТ – цифрові технології

УР – управлінські рішення

CDTO – Головний спеціаліст з цифрової трансформації

ЗМІСТ:

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	9
1.1. Сутність та основні поняття цифрової трансформації державного управління.....	9
1.2. Особливості державного управління в умовах цифрової трансформації.....	16
1.3. Інструменти цифрової трансформації державного управління.....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	27
2.1 Сучасний стан цифрового державного управління в Україні та ЄС..	27
2.2. Аналіз цифрової трансформації регіонів України.....	34
2.3. Проблеми та перспективи розвитку цифрової трансформації державного управління в Україні.....	49
ВИСНОВКИ.....	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61
ДОДАТКИ.....	67

ВСТУП

У сучасному світі цифрові технології стають все більш важливим інструментом для розвитку різних сфер, включаючи державне управління. Цифрова трансформація державного управління в Україні є актуальною темою, яка потребує дослідження та аналізу. По-перше, цифрова трансформація державного управління має потенціал значно покращити якість життя громадян. Вона дозволяє спростити процедури, забезпечити швидкий доступ до публічної інформації, підвищити ефективність надання державних послуг та забезпечити більшу прозорість та відкрите державне управління. Це особливо важливо в контексті розвитку електронної демократії, де громадяни мають можливість активно взаємодіяти з державою через цифрові канали. По-друге, цифрова трансформація є необхідною для підтримки економічного зростання та конкурентоспроможності країни. Успішна цифрова трансформація державного управління стимулює розвиток інноваційного бізнесу, залучення інвестицій, підвищення продуктивності та розширення цифрових ринків. В Україні цифрова трансформація може стати маленьким кроком у напрямку створення цифрової економіки та залучення іноземних інвестицій. По-третє, з урахуванням швидкого розвитку технологій, викликаних цифровою революцією, Україна не може відстати від світових трендів. Цифрова трансформація державного управління стає необхідною вимогою для сучасної держави, після чого це дозволяє адаптуватися до змін.

Дослідження процесів цифровізації відображені у наукових роботах вітчизняних вчених, таких як О. Баранова, Т. Бирковича, О. Кабанца, О. Карпенка, В. Куйбіди, В. Кузьменка, В. Наместніка, Р. Войтовича, В. Степанової та інших. Особливі аспекти цифрової трансформації України висвітлені в роботах О. Голубицького, П. Жежнич, І. Клименка, Ю. Пігарєва. Проте, незважаючи на велику кількість досліджень, питання щодо цифрових перетворень у діяльності органів державного управління залишаються невирішеними й потребують детального дослідження та уточнення. У даній кваліфікаційній роботі бакалавра буде розглянуто питання впровадження

цифрових технологій в державне управління України, їх вплив на ефективність та якість роботи державних органів, а також перспективи подальшого розвитку цифрового державного управління в Україні.

Метою дослідження є обґрунтування рекомендацій щодо удосконалення процесу цифрової трансформації державного управління в Україні з метою визначення можливостей та перешкод для ефективного їх впровадження.

Завдання дослідження:

- визначення теоретичних засад цифрової трансформації державного управління;
- дослідження сучасного стану цифрової трансформації державного управління в Україні та ЄС;
- аналіз цифрової трансформації регіонів України;
- визначення основних проблем та перспектив розвитку цифрової трансформації державного управління в Україні.

Об'єктом дослідження є процес цифрової трансформації державного управління в Україні.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо можливостей і перешкод для ефективного впровадження цифрових технологій у державному управлінні в Україні.

Методи дослідження. У ході дослідження використано такі методи: теоретичного узагальнення, наукової абстракції та системного аналізу – для теоретичного узагальнення й обґрунтування напрямів та результатів бакалаврської роботи; діалектичний, теоретичного узагальнення – для аналізу літературних джерел та законодавства з питань цифрової трансформації державного управління в Україні; системного та статистичного аналізу – для аналізу та оцінювання стану цифрової трансформації державного управління в Україні; інтегрального оцінювання – для проведення аналізу даних та визначення основних проблем та перешкод у впровадженні цифрових технологій в державне управління в Україні; графічний метод – для наочного

зображення і схематичного представлення теоретичних і практичних результатів дослідження.

База дослідження. Бакалаврська робота ґрунтується на інформаційно-правовій базі, яка включає законодавчі й нормативно-правові акти України, що регулюють цифрову трансформацію державного управління в Україні в умовах проведення реформи децентралізації, сталого розвитку. Крім того, використовуються міжнародні угоди між Україною та ЄС, офіційні статистичні дані Державної служби статистики України, довідкові й аналітичні матеріали міжнародних інституцій і ООН, наукові розробки та публікації вітчизняних і зарубіжних авторів. Для отримання додаткової інформації використовувались ресурси мережі Інтернет, а також власні розрахунки та результати аналізу.

Одержані результати бакалаврської роботи мають *наукову новизну та практичне значення*. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що на підставі доведення позитивних наслідків впровадження цифрових технологій у державному управлінні для різних рівнів влади та населення визначено напрями активізації впровадження цифрових технологій у державному управлінні. Рекомендації щодо основних напрямків розвитку цифрової трансформації державного управління в Україні були детально опрацьовані та можуть бути ефективно використані на практиці.

За результатами дослідження було прийнято участь у науково-практичній конференції та опубліковано тези доповіді на тему: «Роль цифровізації у підвищенні ефективності державного управління в Україні» (м. Ірпінь, 28 квітня 2023 р.).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

1.1. Сутність та основні поняття цифрової трансформації державного управління

Поширення процесу інформатизації підвищує актуальність впровадження цифрових технологій у сферу державного управління, яка стає пріоритетною для розвитку всіх країн світу. Відповідно до вимог країн ЄС, одним із напрямів масштабної співпраці є забезпечення широкосмугового доступу суб'єктів господарювання, прогнозування надійності безпеки мереж інформаційно-комунікаційних технологій та загальний розвиток локального Інтернету, ресурсів, використання онлайн-сервісів. Зараз у світі активно розвиваються електронний бізнес, електронний уряд, електронне навчання, електронна охорона здоров'я тощо.

У своїх пріоритетах розвитку всі країни світу виділяють завдання формування інформаційного суспільства, тому відбувається реформування телекомунікаційних систем, розвиток інформаційної інфраструктури тощо.

Державне управління - це комплексний процес, що забезпечує організацію та координацію діяльності державних структур з метою реалізації політичних, економічних, соціальних і правових завдань держави. Воно включає в себе розробку та реалізацію стратегій, політик, програм і проєктів, а також контроль за їх виконанням з метою досягнення ефективності, раціональності та справедливості УР та процесів.

В останні роки термін «цифрова трансформація» стає все більш популярним у світі бізнесу. Це стосується процесу використання цифрових технологій для фундаментальної зміни способу роботи організацій і надання цінності клієнтам. У цьому есе буде розглянуто концепцію цифрової

трансформації, її важливість і проблеми, з якими стикаються організації під час її впровадження.

Цифрова трансформація – це широкий термін, який охоплює низку технологій і стратегій. По суті, це передбачає використання цифрових технологій для оптимізації процесів, підвищення ефективності та покращення досвіду клієнтів. Це може включати все: від автоматизації ручних завдань до розробки нових цифрових продуктів і послуг.

Одним із ключових факторів цифрової трансформації є зростаюча важливість даних. У міру того як все більше і більше бізнес-процесів оцифровуються, державні установи генерують величезні обсяги даних, які можна використовувати, щоб отримати розуміння поведінки клієнтів, ринкових тенденцій і операційної ефективності. Використовуючи ці дані, державні установи можуть приймати більш обґрунтовані рішення та розробляти ефективніші стратегії.

Іншим важливим аспектом цифрової трансформації є зрушення в бік клієнтоорієнтованості. У минулому багато державних установ зосереджувались насамперед на власних внутрішніх процесах і системах. Однак у сучасну цифрову епоху клієнти мають більше можливостей, ніж будь-коли. Вони очікують персоналізованого досвіду, швидкого часу відгуку та безперебійної взаємодії в кількох каналах. Щоб виправдати ці очікування, державні установи повинні прийняти підхід, орієнтований на клієнта, який ставить клієнта в центр усього, що вони роблять.

Незважаючи на численні переваги цифрової трансформації, існують також значні проблеми, які організації повинні подолати. Однією з найбільших проблем є необхідність змінити організаційну культуру. Цифрова трансформація вимагає зміни мислення від традиційних способів роботи до більш гнучкого, інноваційного підходу.

Ще один виклик – це потреба в нових навичках і здібностях. Цифрова трансформація вимагає ряду технічних і цифрових навичок, а також здатності працювати разом і адаптуватися до нових технологій і процесів. Держави

повинні інвестувати в навчання та розвиток, щоб гарантувати, що їхні працівники мають навички, необхідні для успіху в цифровому світі.

Щоб досягти успіху в цифровому світі, держави повинні бути готові прийняти зміни, прийняти підхід, орієнтований на клієнта, і інвестувати в навички та здібності, необхідні для процвітання в цифровому середовищі, що швидко розвивається.

Цифрова трансформація державного управління - це процес впровадження цифрових технологій та інновацій для підвищення якості та ефективності державного управління. Це означає перехід від традиційних аналогових методів до використання цифрових інструментів та електронних систем для збору, обробки, аналізу та обміну інформацією в управлінських процесах.

Основна мета цифрової трансформації державного управління не сприяє покращенню взаємодії між державою та громадянами, підприємствами та іншими зацікавленими сторонами. Вона спрямована на забезпечення більшої прозорості, ефективності та інноваційності в процесах державного управління.

Вона передбачає застосування цифрових інструментів, таких як електронні сервіси, онлайн-платформи, аналітичні системи, штучний інтелект, блокчейн та інші технології, для автоматизації, оптимізації та модернізації процесів державного управління.

Цифрова трансформація державного управління має на меті забезпечити:

1. Покращення доступу до публічних послуг: Впровадження електронних сервісів та онлайн-платформи дозволяє громадянам та підприємствам отримати доступ до різних державних послуг швидко та зручно, уникнувши бюрократичних перешкод та черг.

2. Електронне управління документами: Застосування цифрових інструментів управління документами дозволяє зберігати, обробляти та обмінюватися інформацією в електронному форматі, що сприяє ефективнішому адмініструванню та зменшенню використання.

3. Автоматизація процесів: Цифрові технології не дозволяють автоматизувати багато процесів державного управління, таких як облік, звітність, планування, моніторинг та контроль. Це забезпечує більшу точність, швидкість та ефективність у виконанні завдань.

4. Забезпечення відкритості та прозорості: впровадження цифрових інструментів дозволу та ін.

Результати досліджень Шефалі Віркар [68] доводять, що розвиток Інтернету як глобального засобу комунікації відкрив величезні можливості та поставив перед урядом держави нові виклики завдяки цифровим технологіям, які створюють нові форми спільнот, розширюють можливості громадян і реформування існуючої структури влади.

Метою статті науковців Жук І. та ін. [72] є пошук ефективних інструментів цифровізації для вдосконалення державного управління у фінансовому секторі. У результаті дослідження автори визначили, які країни є найбільш просунутими у використанні інструментів цифровізації в системі державного управління, окреслили найефективніші інструменти з точки зору доцільності їх впровадження та розробили рекомендації щодо вдосконалення цифровізації системи адміністрування у сфері фінансів.

У рамках статті Андронічану А. та ін. [49], автори визначають взаємозалежності та відмінності між багатовимірними явищами адміністративної корупції та цифровізації в країнах-членах ЄС. Дослідження доводить, що цифровізація державного управління та послуг є стратегічною метою країн-членів ЄС і має стати пріоритетом у нову технологічну еру.

Автор Браун М. [53] переконаний, що для того, щоб успішно відповідати запитам політиків і громадян, державне управління проходить постійний процес модернізації. Вчений доводить, що цифрова трансформація вимагає вдосконалення тих людських можливостей, які машини та штучний інтелект не в змозі забезпечити.

У статті Атта Аддо [50] досліджується, що, незважаючи на численні антикорупційні заходи, включаючи цифровізацію, дрібна корупція в

державних адміністраціях країн, що розвиваються, зберігається, підтримуючи соціально-економічний розвиток. Вчені дослідили, як інформаційні технології дозволяють з часом контролювати корупцію, зменшуючи можливості для корупції через соціально-технічну реконфігурацію практики роботи та організаційних заходів.

Автори статті Тадас Лімба [63] проаналізувала основні принципи створення електронного урядування, а також спротив розвитку електронного урядування з точки зору державного сектору. Авторка розглядає поточні ініціативи правового регулювання електронного урядування у Литві.

У дослідженні Майкла Дж. Ан та ін. [48] стверджується, що державні службовці відіграють вирішальну роль у впровадженні та використанні нових технологій в уряді, а їхнє ставлення та бажання використовувати їх мають значення для створення стійкої та значущої цифрової трансформації. За результатами дослідження науковці вказують на важливість навчання державних службовців технологіям штучного інтелекту для покращення їхнього розуміння та прийняття нових технологій, а також їхнього потенціалу в уряді, що сприятиме розвитку інноваційної культури для стійкої та ефективної цифрової трансформації.

Автори Скупіла А. та ін. [67] дослідили, що органи державного управління інвестують у цифрову трансформацію своїх послуг, орієнтованих на громадян і внутрішніх адміністративних процесів. Вони використовують підходи спільного виробництва та залучають різні типи зацікавлених сторін до цих трансформаційних процесів для покращення якості послуг і створення суспільної цінності.

Ана Крістіна Агілар Віана, у науковій праці [47] наголошує, що цифрова революція впливає на державне управління та поступово трансформує діяльність, яку здійснює держава. Авторка пропонує пройти шлях впровадження ІКТ у державну організаційну сферу, починаючи від початкової концепції електронного уряду до тих робіт, які відповідають за цифрове

урядування. Науковиця представила порівняльний аналіз еволюційного процесу цифрової трансформації державного управління.

Незважаючи на наявні публікації, специфіка впровадження цифрових технологій у державне управління потребує подальшого вивчення, аналізу наявних проблем та можливостей під час впровадження.

Україна, як країна, що активно працює над реформуванням свого адміністративного апарату, потребує системних змін у сфері державного управління. Впровадження цифрових рішень, таких як електронні сервіси, автоматизовані системи та електронний документообіг, сприяє покращенню якості надання послуг громадянам і бізнесу, зменшенню бюрократії та уникненню корупції.

Переваги цифровізації державного управління в Україні наведені на рис. 1.1.

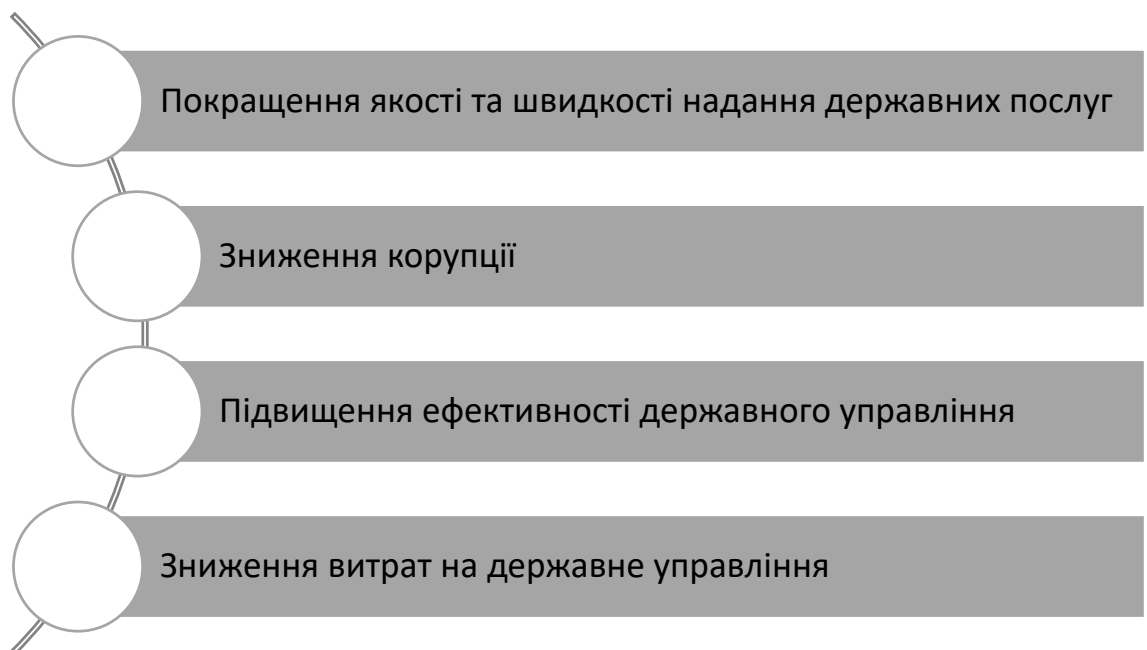

Рис. 1.1. Переваги цифровізації державного управління в Україні
Джерело: складено автором

Покращення якості та швидкості надання державних послуг - за допомогою впровадження електронного урядування та електронної економії можливе полегшення процесу надання державних послуг, зменшення бюрократії та скорочення часу, необхідного для отримання послуг.

Зниження корупції – використання цифрових технологій може допомогти зменшити рівень корупції в державному апараті, завдяки відкритості та прозорості в діяльності владних структур.

Підвищення ефективності державного управління - цифрові технології можуть допомогти у зборі, обробці та аналізі великих обсягів даних, що може забезпечити більш ефективне планування та управління державними проектами та програмами.

Зниження витрат на державне управління – цифрові технології можуть допомогти зменшити витрати на державне управління, зокрема на зарплату та інші витрати на функціонування державних органів, за рахунок автоматизації процесів та зменшення паперової роботи.

Недоліки цифровізації державного управління в Україні наведені на рис. 1.2.

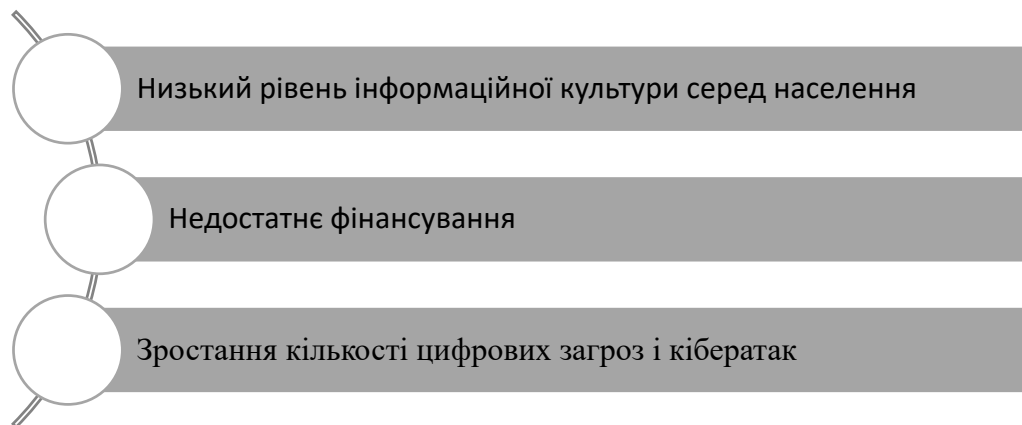

Рис. 1.2. Недоліки цифровізації державного управління в Україні

Джерело: складено автором

Низький рівень інформаційної культури серед населення – багато людей не мають достатньої кількості знань та навичок в галузі цифрових технологій, що може стати перешкодою при ефективному використанні електронних послуг.

Недостатнє фінансування – впровадження цифрових технологій у державний апарат вимагає значних витрат на закупівлі

Ключова проблема виникає у забезпеченні кібербезпеки та захисту інформації в державному управлінні. У зв'язку з ростом кількості цифрових загроз і кібератак державні органи мають забезпечити високий рівень кібербезпеки своїх систем.

1.2. Особливості державного управління в умовах цифрової трансформації

Основні напрямки заходів щодо державного управління зафіксовані у Національній стратегії до 2030 року. Зокрема, пріоритет «Цифрова економіка» Національної стратегії охоплює такі сектори: доступ до Інтернету, комп'ютеризація домогосподарств та об'єктів соціальної інфраструктури, сумісність державних інформаційних ресурсів, хмарні сервіси, кібербезпека, цифрова ідентифікація, відкриті дані, безготівкові розрахунки, цифрові навички та громадськість. електронні послуги.

Також діє Указ № 357 «Про деякі питання взаємодії державних інформаційних ресурсів». Цим розпорядженням встановлено порядок електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів. Імплементативні положення забезпечили ефективне використання державної інформації державними суб'єктами під час надання послуг. Він створив Реєстр реєстрів (RR) на законодавчому рівні. Він має містити інформацію про всі державні інформаційні ресурси, включаючи власників, основні дані, дані про створення, поточний стан, технічну документацію щодо конкретного реєстру, сервіси обміну даними тощо.

«Звіт про відображення державних електронних інформаційних ресурсів. Стан і перспективи». У звіті наголошено на проблемах взаємозв'язку базових реєстрів та відсутності належних ідентифікаторів (низький рівень розповсюдження цифрових ідентифікаційних номерів серед громадян та відсутність ідентифікаторів у існуючих державних реєстрах). Звіт містить перелік рекомендацій щодо вдосконалення, а саме підготовки державних

реєстрів до їх інтеграції в національну систему сумісності, розподілу унікальних реєстраційних номерів (УРН), розробки та прийняття закону, що регулює розвиток, функціонування та підтримку державних реєстрів, запобігання Фрагментація та дублювання даних державних реєстрів, підвищення ефективності управління ІТ-інфраструктурою державних органів.

У табл. 1.1 подано адміністративні та урядові органи України, які відповідають за політику цифрового державного управління.

Таблиця 1.1 – Адміністративні та урядові органи України, які відповідають за політику цифрового державного управління

<i>Національний</i>	
МЦТУ (Міністерство цифрової трансформації України)	Створене у 2019 році, є головним органом, відповідальним за формування та впровадження політики у сфері цифрового державного управління та інформаційного суспільства. МЦТУ контролює цифрову трансформацію України як на національному, так і на місцевому рівнях. Цей єдиний державний орган формує та реалізує державну політику щодо питань цифрової економіки, електронної демократії, цифрових інновацій, розвитку цифрових навичок і прав громадян, розвитку інформаційного суспільства, відкритих даних, електронної комерції та електронного бізнесу, розумної інфраструктури міст і громад, інформації захист, розвиток ІТ-галузі тощо. Комітет ВР з питань цифрової трансформації створено для адвокації законодавчої бази у сфері електронного урядування та цифровізації. Пріоритети Комітету включають розвиток цифрового суспільства, стимулювання інновацій для цифрового підприємництва, розвиток електронної комерції, впровадження електронної демократії, цифрової ідентифікації тощо. МЦТУ підтримує проекти міжнародної технічної допомоги, спрямовані на розвиток електронних послуг, електронного урядування та сумісності реєстрів. Крім того, МЦТУ відповідає за взаємодію державних реєстрів та координацію базових реєстрів. Взаємодія державних реєстрів є ефективним засобом досягнення оптимізації держави шляхом усунення надмірної бюрократії, а також забезпечення зручного доступу до якісних адміністративних послуг. Взаємодія державних реєстрів забезпечується через систему ТРЕМБІТА. Ця діяльність регулюється Постановою Кабінету Міністрів України № 357 «Про деякі питання електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів».

Продовження табл. 1.1

Державна служба України спеціального зв'язку та захисту інформації	Є ЦОВВ, який забезпечує реалізацію державної політики щодо захисту державних інформаційних ресурсів у мережах передачі даних. Він також підтримує національну систему забезпечення конфіденційної криптографії зв'язку та технічного захисту інформації. Це регулюється Законом про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України.
<i>Субнаціональний (регіональний, громадський та місцевий)</i>	
<i>CDTO (Головний спеціаліст з цифрової трансформації)</i> У 2020 році МЦТУ запровадив нову структуру управління цифровою трансформацією в Україні. Ця ініціатива призвела до призначення посади головного спеціаліста з цифрової трансформації як на державному, так і на регіональному рівнях (у кожному центральному міністерстві та в кожній регіональній державній адміністрації та місті з населенням понад 100 000 осіб відповідно). CDTO в регіонах реалізовуватимуть державну політику у сфері цифровізації, координуватимуть процеси цифровізації даних та налагоджуватимуть взаємодію між державними реєстрами для покращення якості публічних послуг. Таким чином, CDTO на регіональному рівні відповідають за політику цифрової трансформації, її координацію та впровадження, а також за реєстри та координацію даних на субнаціональному рівні.	

Джерело: складено автором

Інші нормативно-правові акти, прийняті Кабінетом Міністрів України та актів, прийняті Мінцифри для забезпечення розвитку електронних публічних послуг, в сфері електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг, функціонування правового режиму Дія Сіті, та забезпечення функціонування платформи UNITED24 подано у додатку А (табл. А1 – А4).

Електронні сервіси та системи державного управління:

1. Електронні сервіси та портали державного управління.

Електронні сервіси та портали державного управління - це інформаційні та комунікаційні технології, які використовуються для забезпечення доступу до державних послуг та інформації про державні органи та їх діяльність через Інтернет.

Електронні сервіси державного управління - це онлайн-сервіси, які надаються державними органами для забезпечення доступу до різних державних послуг. Ці послуги можуть бути пов'язані з отриманням документів, реєстрацією бізнесу, оплатою податків та іншими адміністративними процедурами. Електронні сервіси дозволяють громадянам

та бізнесу здійснювати ці процедури онлайн, що зменшує час та зусилля, необхідні для їх виконання.

Портали державного управління - це веб-сайти, які надають інформацію про діяльність державних органів та їх послуги. Ці портали можуть містити інформацію про законодавство, права та обов'язки громадян, різні форми звернень до державних органів та іншу корисну інформацію. Портали державного управління дозволяють громадянам та бізнесу отримувати необхідну інформацію та звертатися до державних органів онлайн.

Загалом, електронні сервіси та портали державного управління є важливими інструментами для забезпечення доступу до державних послуг та інформації про державні органи та їх діяльність. Вони дозволяють зменшити час та зусилля, необхідні для виконання адміністративних процедур, та забезпечують більшу прозорість та відкритість діяльності державних органів.

2. Електронний документообіг.
3. Системи електронного архівування та зберігання документів.
4. Аналітичні та прогностичні системи.
5. Системи моніторингу та контролю за виконанням рішень.
6. Системи електронного голосування.
7. Системи електронного звітування та моніторингу фінансової діяльності.
8. Системи електронного нагляду та контролю за дотриманням законодавства.
9. Системи електронного управління проектами та програмами.
10. Системи електронного навчання та підвищення кваліфікації.

Цифрова трансформація державного управління в Україні є однією з найбільш актуальних тем в сфері державного управління. Україна активно розвиває цифрові технології в управлінні державою, але ще є багато проблем, які необхідно вирішувати.

Однією з головних проблем є недостатня кількість кваліфікованих фахівців у галузі цифрових технологій. Україна має потенціал для розвитку

цифрових технологій, але не має достатньої кількості фахівців, які б могли реалізувати цей потенціал.

Іншою проблемою є недостатня інтеграція цифрових технологій у державному управлінні. Україна має багато різних систем управління, які не завжди взаємодіють між собою. Це призводить до збільшення витрат на управління та зниження ефективності державного управління.

Також в Україні є проблеми зі забезпеченням кібербезпеки. Цифрові технології можуть бути вразливими до кібератак, що може призвести до витоку конфіденційної інформації та інших проблем.

Незважаючи на ці проблеми, Україна активно розвиває цифрові технології в державному управлінні. Уряд запроваджує різні проекти, які спрямовані на покращення ефективності державного управління за допомогою цифрових технологій. Наприклад, в Україні запроваджено електронні послуги, які дозволяють громадянам та бізнесу звертатися до державних органів онлайн.

Україна також активно співпрацює з міжнародними організаціями, які допомагають в розвитку цифрових технологій в державному управлінні. Наприклад, Україна є членом Європейської асоціації електронного урядування та активно співпрацює з Європейським Союзом у галузі цифрових технологій.

Отже, цифрова трансформація державного управління в Україні є актуальною темою, яка потребує вирішення багатьох проблем. Україна активно розвиває цифрові технології в державному управлінні, але ще є багато роботи, яку необхідно зробити для досягнення максимальної ефективності державного управління за допомогою цифрових технологій.

1.3. Інструменти цифрової трансформації державного управління та вимірювання їх рівня

Цифрова трансформація державного управління - це процес впровадження технологій та інструментів, які дозволяють покращити

ефективність та якість державного управління, забезпечують доступність та зручність для громадян та бізнесу, а також зменшують корупцію та підвищують прозорість.

В останні роки цифрова трансформація стала модним словом у світі державного управління. Використання цифрових інструментів і технологій революціонізувало роботу урядів, зробивши їх більш ефективними, прозорими та чуйними на потреби громадян. У цьому підрозділі ми дослідимо різні цифрові інструменти та технології, які використовуються для трансформації державного управління в Україні (рис. 1.3). Ці інструменти та технології використовуються для оптимізації державних процесів, покращення процесу прийняття рішень і посилення залучення громадян.

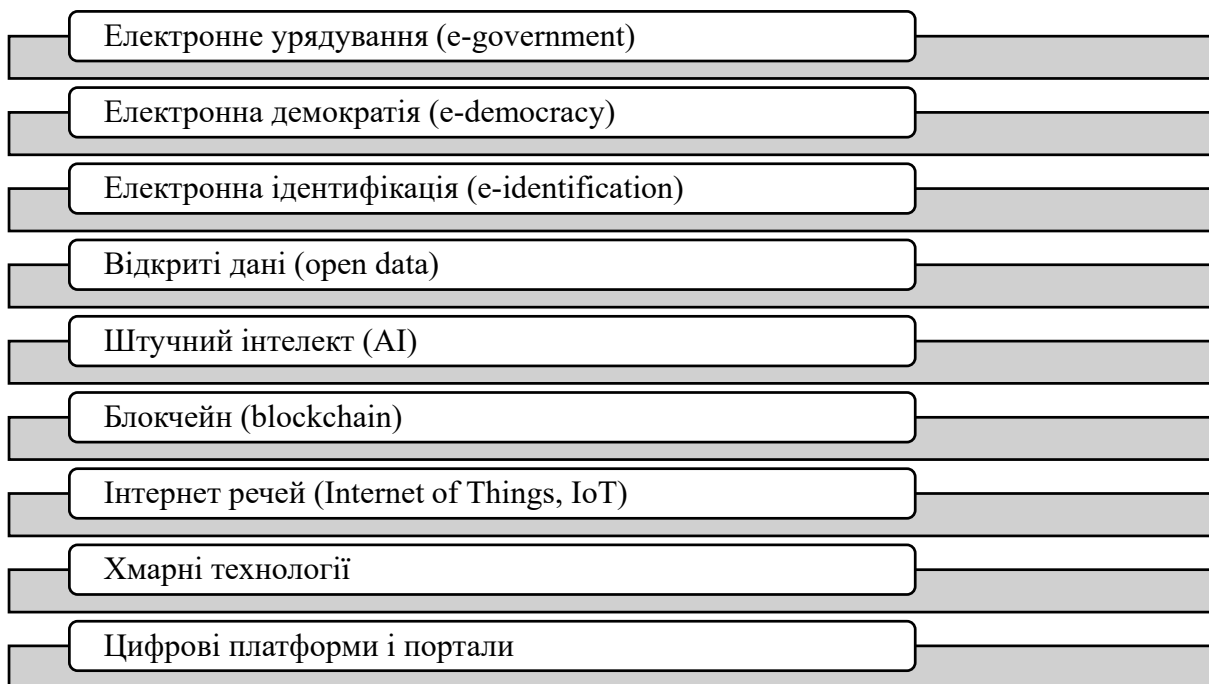

Рис. 1.3. Основні інструменти цифрової трансформації державного управління

Джерело: складено автором

1. Електронне урядування (e-government) - це система, яка дозволяє громадянам та бізнесу здійснювати взаємодію з державними органами через Інтернет. Це може бути реєстрація на податкову службу, отримання дозволів, подача звітності тощо.

2. Електронна демократія (e-democracy) - це система, яка дозволяє громадянам брати участь у прийнятті рішень державними органами через Інтернет. Це може бути голосування за законопроекти, петиції, обговорення питань тощо.

3. Електронна ідентифікація (e-identification) та цифровий підпис - це система, яка дозволяє громадянам та бізнесу ідентифікуватися в Інтернеті. Наприклад, використання електронного підпису, ідентифікаційних карток, мобільних додатків тощо. Використання електронних засобів для ідентифікації громадян, організацій та державних службовців, а також для забезпечення безпеки та автентичності електронних документів і транзакцій. Цифровий підпис дозволяє підтверджувати авторство документів, забезпечувати їх цілісність та недоступність для змін.

4. Відкриті дані (open data) - це система, яка дозволяє державним органам публікувати дані в Інтернеті для загального використання. Мова йдеться про статистичну інформацію, геодані, інформацію про бюджет тощо.

5. Штучний інтелект (AI) - дозволяє державним органам автоматизувати процеси прийняття рішень та аналізу даних. Можна використовувати розпізнавання мови, обробки текстів, аналізу соціальних мереж тощо. Чат-боти на основі штучного інтелекту використовуються для надання громадянам миттєвого доступу до інформації та послуг, а алгоритми машинного навчання використовуються для аналізу даних і визначення шаблонів, які можна використовувати для покращення державних послуг.

6. Блокчейн (blockchain) - це вибудовані ланцюжком блоки, які дозволяють зберігати дані в Інтернеті без можливості їхньої зміни. Наприклад: використання для зберігання документів, реєстрації прав власності, голосування тощо. Технологія блокчейн використовується для підвищення прозорості та безпеки урядових операцій. Уряди використовують блокчейн, щоб покращити безпеку своїх даних і забезпечити громадянам більшу прозорість операцій уряду.

7. Інтернет речей (Internet of Things, IoT) - це концепція мережі, яка дозволяє збирати та обробляти дані з різних пристроїв в Інтернеті. Зазвичай, може використовуватись для моніторингу екологічної ситуації, контролю за транспортом, управління енергоефективністю тощо.

8. Хмарні технології: Використання хмарних обчислень дозволяє зберегти та обробити дані, а також забезпечити доступ до інформації та послуг з будь-якого місця та пристрою з Інтернет-підключенням. Уряди все частіше переміщують свої дані та програми в хмару, що дозволяє їм отримувати доступ до своїх даних і програм з будь-якого місця та в будь-який час. Це полегшує державним службовцям співпрацю та обмін інформацією, що може сприяти більш ефективному та дієвому прийняттю рішень.

9. Розробка та використання спеціалізованих цифрових платформ і порталів, які забезпечують централізований доступ до інформації, електронних послуг, баз даних та інструментів для ефективного управління державними процесами. Ці платформи можуть включати електронні системи управління документами, електронні реєстри, портали взаємодії з громадянами та бізнесом тощо.

Для вимірювання рівня цифрової трансформації державного управління і використовуються різні індекси та інструменти. Ось декілька з них:

Індекс електронного урядування (E-Government Index): Розроблений Організацією Об'єднаних Націй (ООН), цей індекс вимірює рівень розвитку електронного урядування в країнах. Він оцінює доступ до електронних послуг, використання технологій урядування та електронні навички громадян. Україна включена в рейтинг країн і оцінюється за рівнем розвитку електронного урядування. Цей індекс можна використовувати для оцінки стану електронного урядування в Україні.

Digital Economy and Society Index DESI (Індекс цифрової економіки та суспільства) є інструментом, розробленим Європейською комісією, який використовується для оцінки та порівняння рівня цифрового розвитку країн Європейського союзу (ЄС) та їхньої готовності до цифрової трансформації.

DESI враховує різні аспекти цифрового розвитку, включаючи доступ до широкого Інтернету, використання цифрових технологій громадянами та бізнесом, цифрові навички, інтернет-безпеку та інші показники.

Індекс відкритості даних (Open Data Index): Цей індекс вимірює рівень доступності та використання відкритих даних державними органами. Він оцінює прозорість та доступність даних у різних сферах, таких як бюджетні дані, статистика, здоров'я, освіта тощо. Індекс встановлює рейтинги країни за рівнем відкритості даних і сприяє просуванню відкритого урядування.

E-Democracy Index (Індекс електронної демократії): Цей індекс оцінює рівень використання цифрових технологій для забезпечення демократії та громадської участі в процесах державного управління. Він враховує показники, такі як доступ до інформації, електронна участь громадян, електронні консультації та зв'язок з урядом. Індекс додатково оцінює рівень розвитку електронної демократії та ідентифікувати області для покращення.

Digital Readiness Index (Індекс цифрової готовності): Цей індекс визначення рівня готовності країни до цифрової трансформації в різних сферах, включаючи державне управління. Він оцінює фактори, такі як доступ до Інтернету, інфраструктура телекомунікацій, цифрові навички населення, наявність цифрових послуг та інноваційне середовище. Індекс показує на сильні та слабкі сторони країни в контексті цифрової готовності та рекомендації для покращення.

Індекс використання електронних послуг (e-Participation Index): Цей індекс оцінює рівень використання електронних послуг у державному управлінні та залучення громадян до процесів прийняття рішень. Він враховує показники, такі як доступність електронних послуг, рівень їх використання, активна участь громадян у консультаціях та обговореннях, зворотний зв'язок між урядом і громадянами. Індекс вказує на рівень використання електронних засобів для забезпечення відкритого та зовнішнього державного управління.

Ці індекси та інструменти є корисними для оцінки та моніторингу рівня цифрової трансформації державного управління. Вони допомагають країнам

визначити свої сильні та слабкі сторони, розробити стратегії для покращення та сприяють розвитку ефективного та інноваційного цифрового управління.

Digital Security Index (Індекс цифрової безпеки): цей індекс вимірює рівень захищеності державного управління та інформаційної інфраструктури від кіберзагроз. Він оцінює показники, такі як захист від кібератак, наявність кібербезпекових політик та стратегій, освіченість і кваліфікація персоналу у сфері кібербезпеки, захист критично важливих інформаційних систем. Індекс вказує на рівень готовності державного управління до викликів, пов'язаних з кібербезпекою, та рекомендації щодо підвищення рівня захисту.

Деякі з перерахованих індексів мають дані щодо України (табл. 1.2). Останні кілька років Україна продемонструвала стабільне покращення свого становища в міжнародних рейтингах, зокрема, в тих, що відображають рівень корупції, економічної свободи, легкості ведення бізнесу та рівень демократії. Проте, через повномасштабну війну, розвиток України значно сповільнився, що відбитися на її позиції в світі.

Таблиця 1.2 – Індекс електронного урядування (E-Government Index) Україна [57]

Індекси	2018 р.	2020 р.	2022 р.
Індекс розвитку електронного урядування	0,6165 82 місце з 193	0,7119 69 місце з 193	0,8029 46 місце з 193
Індекс електронної участі	0,6854 75 місце з 193	0,8095 46 місце з 193	0,6023 57 місце з 193

Одним із найважливіших інструментів цифрової трансформації є аналітика великих даних. Уряди збирають величезні обсяги даних із різних джерел, зокрема соціальних мереж, датчиків та інших цифрових платформ. Потім ці дані аналізуються за допомогою розширених інструментів аналітики для виявлення закономірностей, тенденцій і інформації, які можна використовувати для прийняття політичних рішень і покращення державних

послуг. Україна піднялася з шостого на друге місце у 2022 році серед 35 країн Європи в рейтингу відкритих даних Open Data Maturity. В 2022 році рівень зрілості відкритих даних в Україні становить 97%, що перевищує середній показник в Європі, який становить 82%. Франція посіла перше місце в цьому рейтингу.

Впровадження цих інструментів дозволяє покращити ефективність та якість державного управління, забезпечити доступність та зручність для громадян та бізнесу, а також зменшити корупцію та підвищити прозорість. Однак, важливо забезпечити захист персональних даних та кібербезпеку при використанні цих інструментів.

Підсумовуючи, цифрова трансформація державного управління є критичною тенденцією, яка змінює спосіб роботи уряду. Використання цифрових інструментів і технологій, включаючи аналітику великих даних, хмарні обчислення, штучний інтелект і блокчейн, робить уряди більш ефективними, прозорими та чуйними до потреб громадян. Оскільки Україна продовжує здійснювати цифрову трансформацію, державним лідерам буде важливо продовжувати інвестувати в ці інструменти та технології, щоб гарантувати, що вони зможуть надавати громадянам найкращі послуги.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СТАНУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

2.1 Сучасний стан цифрового державного управління в Україні та ЄС

За останні три роки було підтверджено, що якість державного управління є ключовим фактором успіху на шляху до одужання від COVID-19, оскільки це забезпечує економічне процвітання, соціальний прогрес і справедливість. Це також було підкреслено Європейською Комісією в робочому документі її персоналу «Підтримка державних адміністрацій у досягненні реформ і підготуватися до майбутнього». Після періоду, коли залежність від цифрових державних послуг у всьому світі зросла, Європа обрала курс на впровадження стратегій та програм фінансування, які сприяють скоординованій модернізації державних адміністрацій.

На наступних рисунках представлено дані для індикаторів цифрового державного управління в Європейському Союзі (рис. 2.1 – 2.4). Нажаль, через повномасштабне вторгнення росії в Україну збір аналогічних даних на території України не проводився.

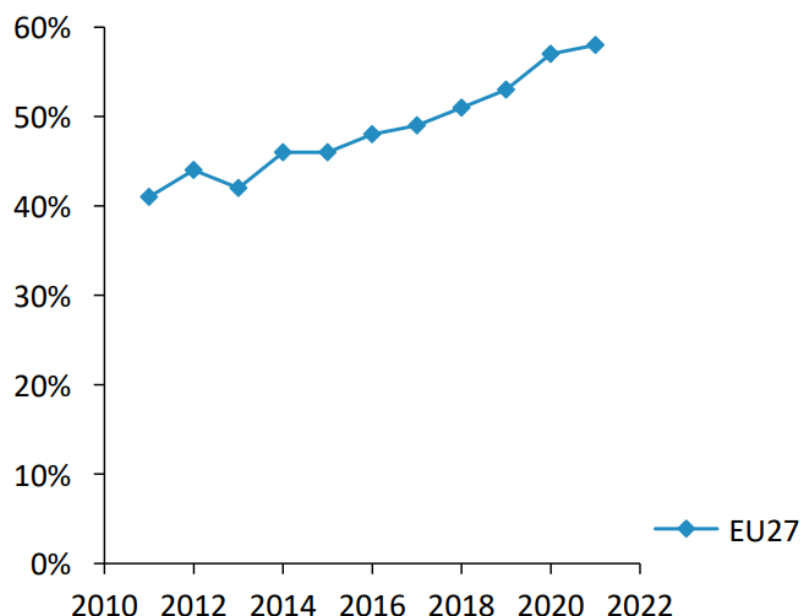

Рис. 2.1. Відсоток осіб, які використовують Інтернет для взаємодії з державними органами в ЄС

Джерело: Eurostat Information Society Indicators [56]

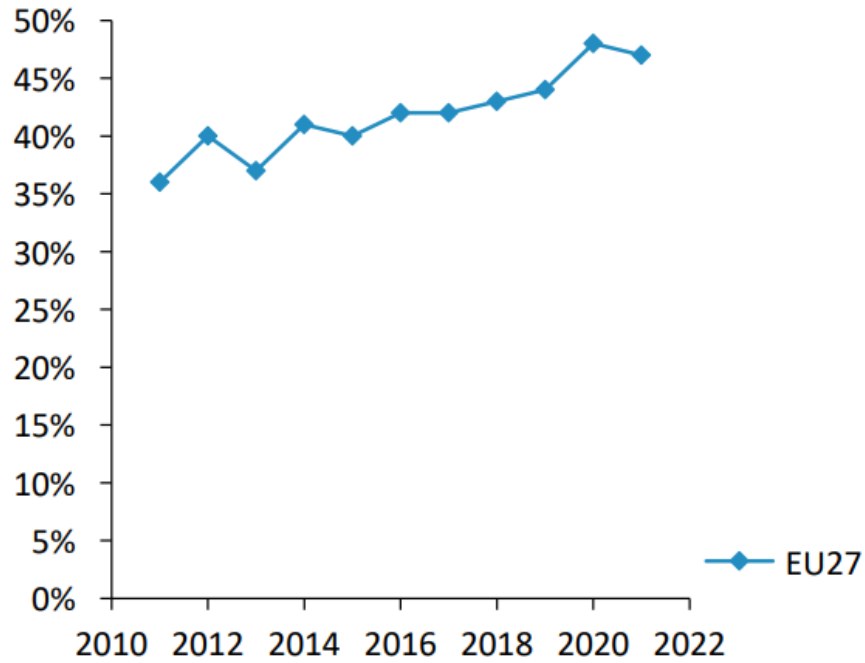

Рис. 2.2. Відсоток людей, які користуються Інтернетом для отримання інформації від органів державної влади ЄС

Джерело: Eurostat Information Society Indicators [56]

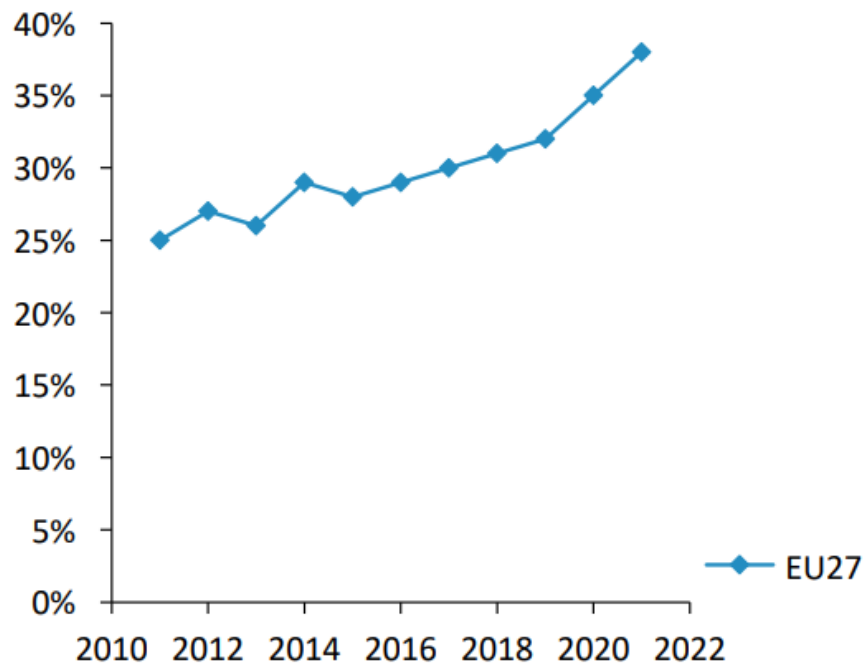

Рис. 2.3. Відсоток осіб, які використовують Інтернет для завантаження офіційних форм від органів державної влади в ЄС

Джерело: Eurostat Information Society Indicators [56]

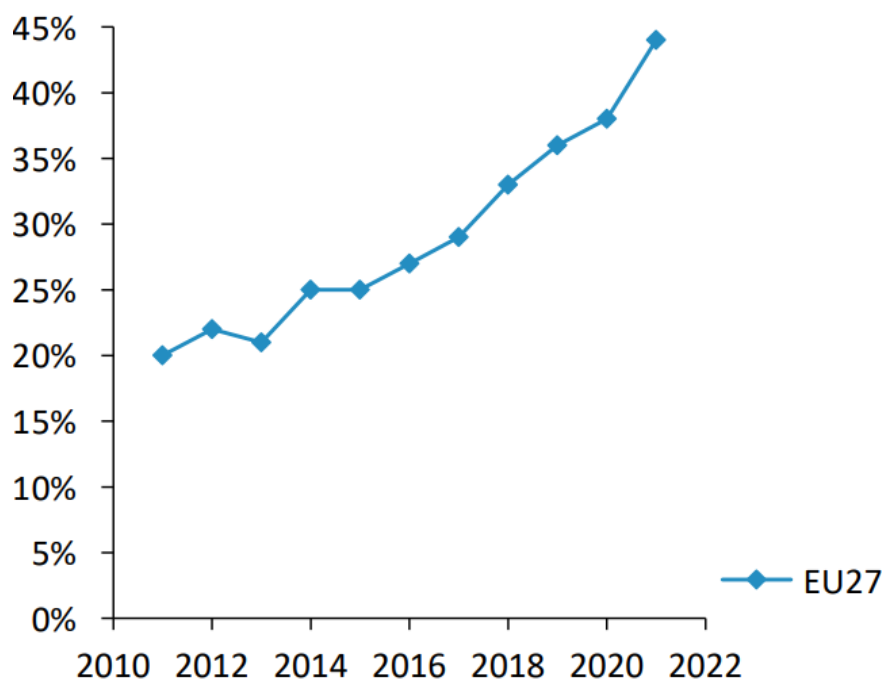

Рис. 2.4 Відсоток осіб, які використовують Інтернет для надсилання заповнених форм до органів державної влади в ЄС

Джерело: Eurostat Information Society Indicators [56]

У 2017 році Європейська Комісія опублікувала Європейську рамкову сумісність – European Interoperability Framework (EIF), щоб надати конкретні вказівки щодо того, як створити сумісні цифрові публічні послуги за допомогою набору з 47 рекомендацій. У цьому наборі рекомендацій надається перелік різних технологій, таких як XML, WSDL, HTML, ODF, Java та інші, які сприяють взаємодії між державними органами, бізнесом та громадянами у сфері інформаційного аналізу. Ці технології є важливими для забезпечення сумісності та ефективного обміну даними між різними системами, що використовуються цими сторонами. Вони дозволяють створювати спільні стандарти та протоколи, що сприяють взаємопорозумінню та взаємодії всіх сторін. European Interoperability Framework має на меті надати рекомендації державним адміністраціям щодо того, як покращити управління їхньою

діяльністю з оперативної сумісності, встановити міжорганізаційні відносини та забезпечити оптимізацію процесів, що підтримують цифрові послуги.

У European Interoperability Framework зазначено три стовпи, навколо яких побудовано механізм моніторингу EIF для оцінки рівня впровадження EIF у державах-членах ЄС. Він базується на наборі з 71 ключового показника ефективності (KPI), згрупованих у трьох основних стовпах EIF (принципи, рівні та концептуальна модель).

Для кожного з трьох стовпів було створено окрему таблицю показників, щоб розподілити результати за основними тематичними областями (тобто 12 принципів взаємодії, рівні сумісності та компоненти концептуальної моделі). Тематичні напрямки оцінюються за шкалою від одного до чотирьох, де один означає нижчий рівень впровадження, а 4 означає вищий рівень впровадження. Перший стовп включає 12 принципів, якими повинні керуватися політики в прагненні до оперативної сумісності, включаючи субсидіарність і пропорційність, відкритість і прозорість, серед інших.

Основні принципи європейських державних послуг:

Принцип 1: субсидіарність і пропорційність.

Принцип 2: відкритість.

Принцип 3: прозорість.

Принцип 4: повторне використання.

Принцип 5: технологічна нейтральність і портативність даних.

Принцип 6: орієнтація на користувача.

Принцип 7: інклюзивність і доступність.

Принцип 8: безпека та конфіденційність.

Принцип 9: багатомовність.

Принцип 10: спрощення адміністративного регулювання.

Принцип 11: збереження інформації.

Принцип 12: оцінка ефективності та результативності.

На рис. 2.5 показано результати збору даних механізму моніторингу EIF для України у 2021 році та порівняно з показниками ЄС.

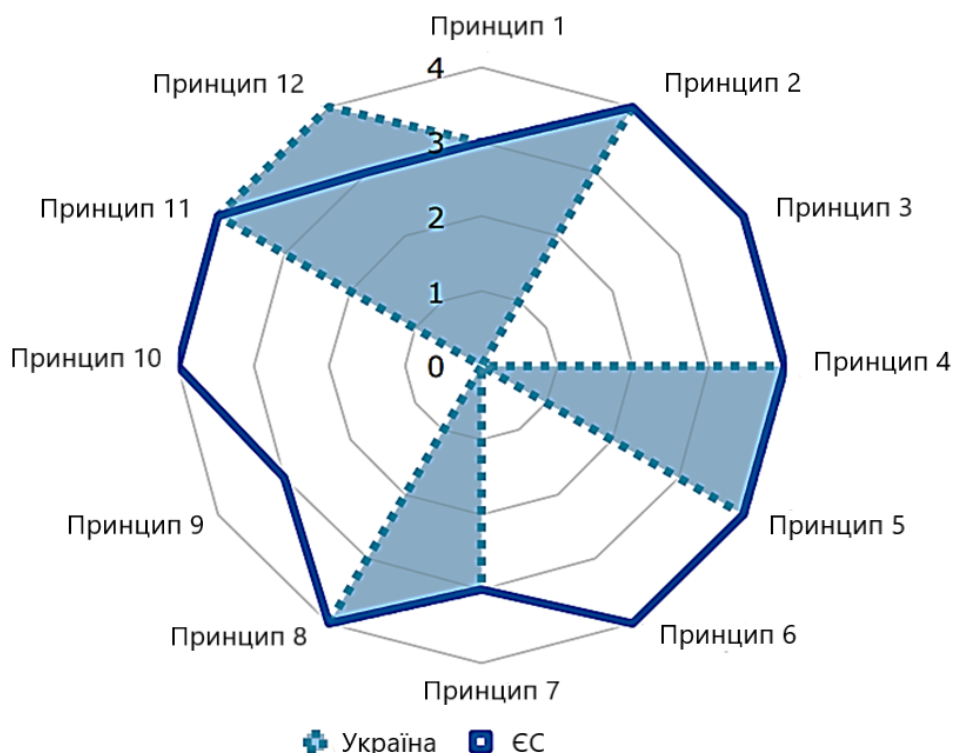

Рис. 2.5. 12 принципів, які сприяють взаємодії між державними органами, бізнесом та громадянами

Джерело: European Interoperability Framework Monitoring Mechanism 2021 [56]

Результати України в демонструють загалом гарне впровадження принципів EIF, незважаючи на відсутність даних щодо Принципу 3 (прозорість), Принципу 6 (орієнтованість на користувача), Принципу 9 (багатомовність) і Принципу 10 (спрощення адміністративного регулювання). Україна має вищий бал за середній європейський показник за принципом 12 (оцінка ефективності та результативності) з максимальною оцінкою 4 і відповідає середньоєвропейському показнику за всіма іншими принципами. Середні показники України щодо Принципу 1 (субсидіарність і пропорційність) вказують на те, що українські органи державного управління могли б покращити свою ефективність щодо впровадження цього принципу,

забезпечивши, щоб їхні національні рамки взаємодії та стратегії взаємодії узгоджуються з EIF і, якщо необхідно, адаптувались та розширювались відповідно до національного контексту та потреб (*Рекомендація 1*).

Другий стовп описує рівні оперативної сумісності (рис. 2.6), представляючи різні аспекти оперативної сумісності, які повинні бути розглянуті при розробці європейських державних служб.

Рис. 2.6. Рівні сумісності та взаємодії

Джерело: European Interoperability Framework Monitoring Mechanism 2021 [56]

Українські результати впровадження рівнів сумісності показують хороші результати. Україна отримує максимальну оцінку 4 для кожного рівня сумісності. Незважаючи на оцінку 4, отриману за впровадження управління сумісністю, українські державні адміністрації могли б покращити впровадження *Рекомендації 23*, яка незалежно отримує нижчу оцінку 2, звернувшись до більш відповідних стандартів, специфікацій та настанов на національному рівні та рівні ЄС під час закупівлі та розробки ІКТ-рішень.

Третій стовп пропонує концептуальну модель розробки та надання інтегрованих публічних послуг (рис.2.7). Це сприяє ідеї «сумісності за проєктом» як стандартного підходу, керованого можливістю повторного використання. У зв'язку з цим європейські державні служби повинні повторно використовувати як внутрішні, так і зовнішні джерела інформації.

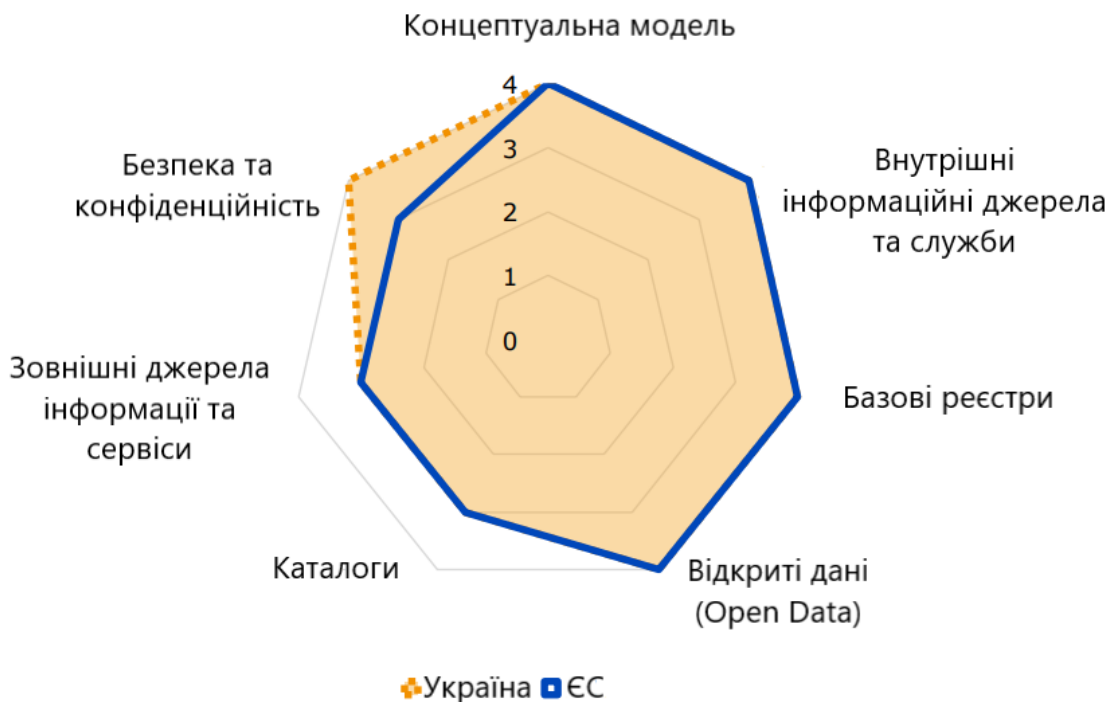

Рис. 2.7. Концептуальну модель розробки та надання інтегрованих публічних послуг

Джерело: European Interoperability Framework Monitoring Mechanism 2021 [56]

Бали України за Концептуальної моделі показують хороші показники виконання всіх рекомендацій. Відповідно до середньоєвропейського показника Україна отримує максимальну оцінку 4 за відкриті дані, базові реєстри, внутрішні інформаційні джерела та служби, безпеку та конфіденційність, а також саму концептуальну модель, також вище середньої – має оцінку 3 за каталоги та зовнішні джерела інформації та сервіси. Україна отримала максимальний бал 4 за безпеку та конфіденційність. Щоб досягти

кращої продуктивності в каталогах, можливою сферою вдосконалення може бути посилення впровадження *Рекомендації 44* щодо надання каталогів загальнодоступних послуг, загальнодоступних даних і рішень для взаємодії та використання загальних моделей для їх опису.

Нові послуги та документи, що з'явилися у 2022 році у застосунку і на порталі Дія подані у додатку Б.

Статистичні дані щодо того як українці користувалися державними електронними послугами у 2022 році наведена у додатку В.

2.2. Аналіз цифрової трансформації регіонів України

Україна бореться проти вторгнення росії вже більше року. За цей період цифрова трансформація стала ще більш важливою темою з новими перспективами і перевагами, яким ми надаємо особливу вагу: захист від кібератаків і популяризація кібергігієни, створення точок доступу до Інтернету, введення військових ооблігацій та документів для внутрішньоопереміщених осіб за допомогою застосунку «Дія» та багато іншого.

Для аналізу цифрової тансформації державного управління використаємо індекс цифрової трансформації регіонів України, щоб оцінити діяльність CDTO – заступників керівників обласних державних, а після лютого 2022 року – військових адміністрацій з питань цифрового розвитку. Основна мета Індексу з'ясувати різницю у розширенні електронних послуг, зменшенні цифрового розриву та розвитку цифрової ефективності громад України.

ІЦТ є одним з основних інструментів вимірювання процесів цифровізації та інформатизації в 24 регіонах нашої країни. Він дозволяє оцінити здатність органів влади приймати цифрові рішення та підвищувати рівень цифрової культури серед громадян.

ІЦТ регіонів України складається з восьми субіндексів (рис. 2.8), 31 індикатора та 76 показників. Цей комплексний підхід дозволяє враховувати

аспекти цифрової трансформації, включаючи доступ до інформаційних технологій, ефективне використання різних цифрових рішень та розвиток цифрової інфраструктури.

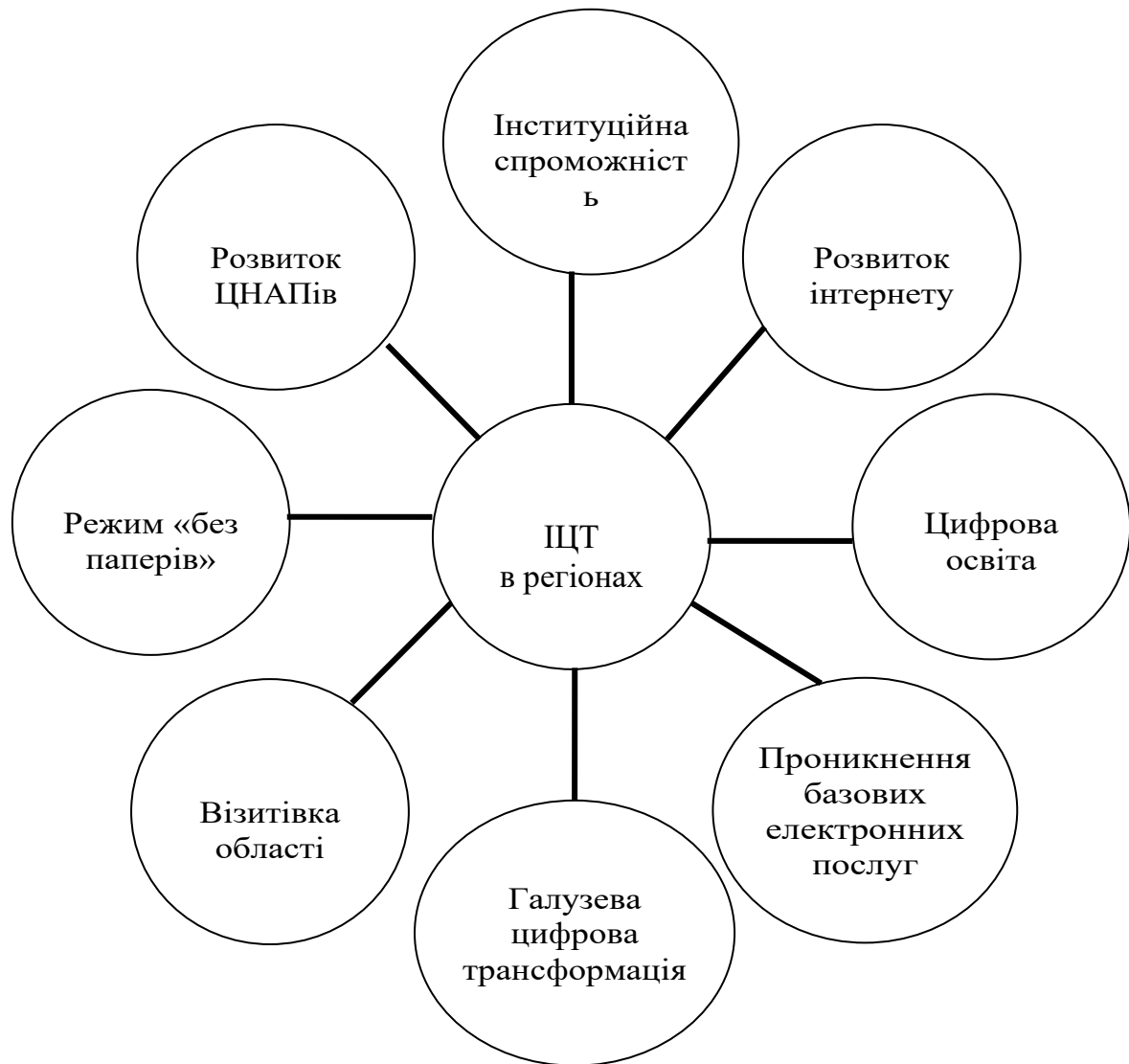

Рис. 2.8. Структура ІЦТ в регіонах України

Джерело: побудовано автором

Крім того, Індекс враховує не лише технічний аспект цифрової трансформації, але й рівень усвідомленості громадян щодо цифрових технологій та їх активну участь у цьому процесі. Він показує стан цифрової культури нашої держави і взаєморозуміння напрямків подальшого розвитку.

Загальний ІЦТ регіонів України є результатом аналізу широкого спектру факторів і є показником ступеня готовності регіонів до сучасного цифрового середовища. Він може виступає інструментом для розробки стратегій та політики в галузі цифрової трансформації та сприяння створенню ефективного та інноваційного суспільства.

Зусилля щодо реалізації деяких показників Індексу зазнали негативного впливу через повномасштабну війну. Наприклад, є проблеми із запуском інформаційних систем, а також обмеженням доступу до реєстрів та перевагами в електронних послугах. Однак, незважаючи на ці виклики, нашій державі вдасться реалізувати ряд інших цифрових рішень як на національному, так і на регіональному рівнях. Ми розвиваємо ІТ-армію, забезпечуємо зв'язок у громадах, ухвалюємо програми інформатизації та незважаючи на війну, призначаємо цифрових лідерів.

Проаналізуємо наявний рівень цифрової трансформації у регіонах за підсумками 2022 року, що дозволить підкреслити точки для зростання у кожній області, спонукати цифрових лідерів до розбудови розумних громад і впровадження електронних рішень на місцях, а також шукати нові інноваційні ідеї для розбудови цифрової держави.

Відповідно до проведених досліджень, середня оцінка ІЦТ (рис. 2.9) становить 0,651 з можливого 1 балу. Виявлено найвищі показники в субіндексах «Розвиток ЦНАП» з оцінкою 0,771, «Режим без паперів» з оцінкою 0,691, «Розвиток Інтернету» з оцінкою 0,683. Найнижчим показником виявився субіндекс «Цифрова освіта» з оцінкою 0,406, що свідчить про відсутність активної участі громадян у розвитку цифрових навичок та потребу у створенні інфраструктури для цифрової трансформації в закладах середньої освіти.

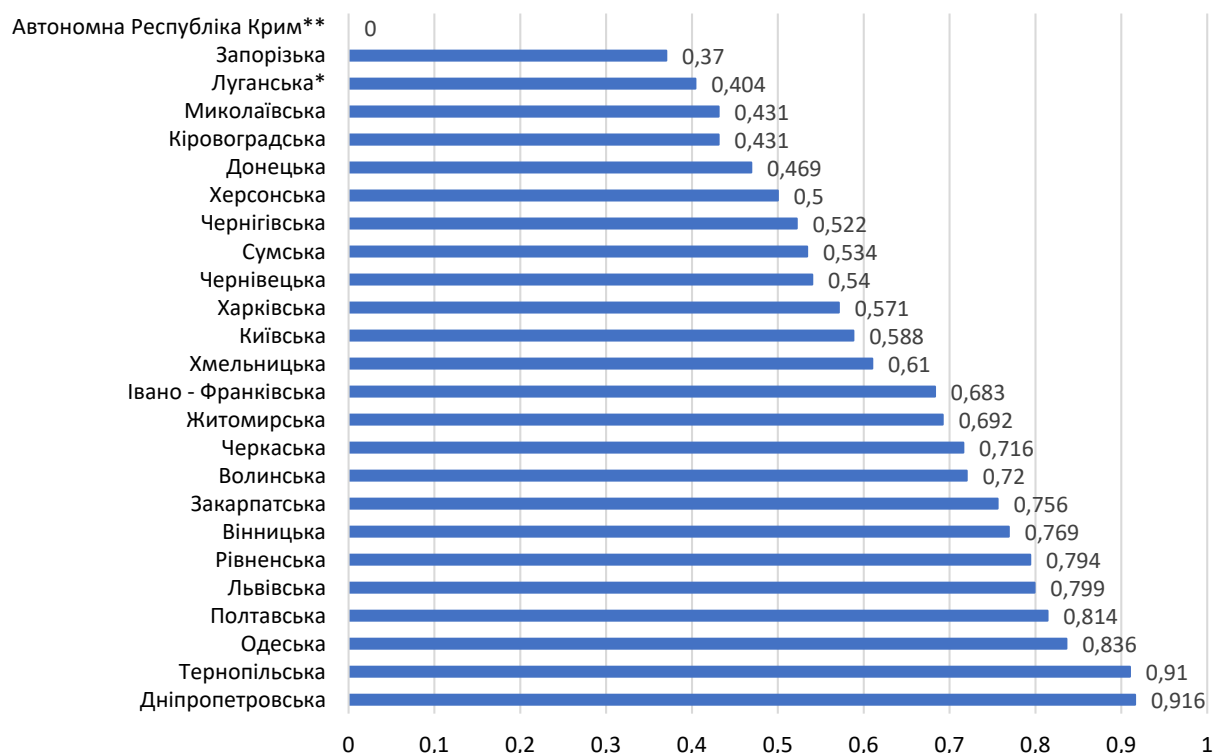

Рис. 2.9. ІЦТ в регіонах України

Джерело: побудовано автором

Розглянемо більш детально кожен із цих блоків.

1 блок: «Інституційна спроможність». Важливими першочерговими кроками для якісного та оперативного впровадження національних програм з цифровізації на регіональному та місцевому рівнях є наявність цифрового лідера, розробка та ухвалення програми інформатизації з відповідним фінансуванням і створення структурного підрозділу з цифрового розвитку в органах влади.

Деякі області, зокрема Дніпропетровська, Тернопільська та Рівненська, активно розвивають свою інституційну спроможність у сфері цифрової трансформації, досягаючи високих показників з оцінкою 1.000. Однак, варто звернути увагу на Миколаївську область, де також потрібна потреба у зосередженні уваги на цьому аспекті. Там необхідно розробити регіональну програму інформатизації та зміцнити людський капітал у цій галузі.

Реалізація цих заходів сприятиме зростанню інституційної готовності регіонів до цифрової трансформації та допоможе їм ефективно впроваджувати цифрові рішення на місцевому рівні, сприяючи створенню інноваційного та сучасного середовища (рис. 2.10).

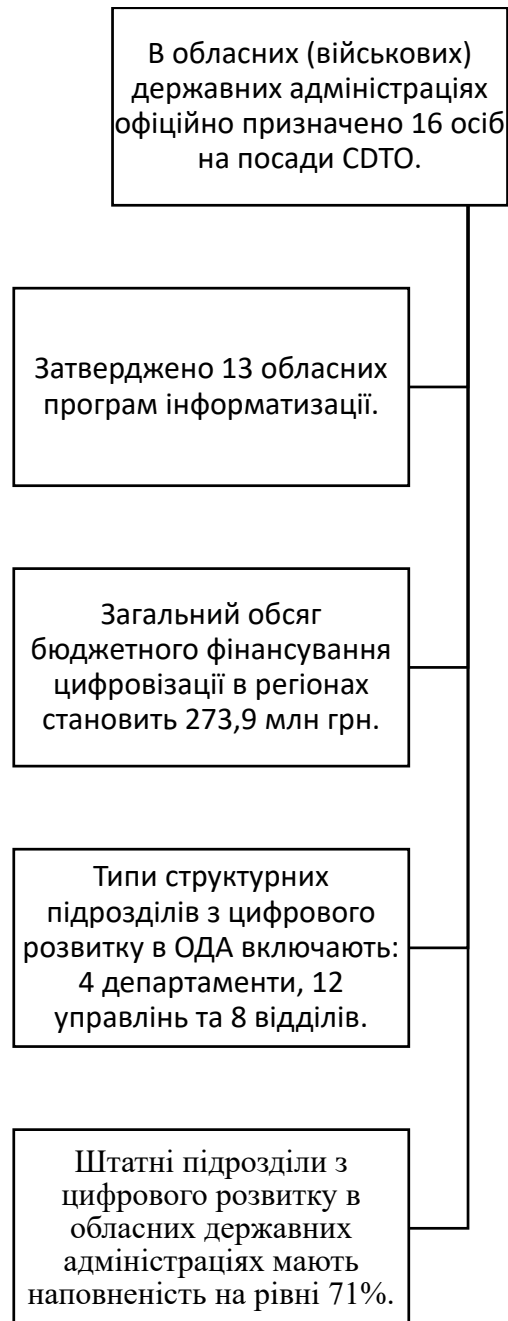

Рис. 2.10. Інституційна спроможність в регіонах України

Джерело: побудовано автором

Під час воєнного стану три області – Волинська, Дніпропетровська та Закарпатська – прийняли програми інформатизації, які будуть діяти до 2025 року.

З розвитком цифрової держави зростає запит на фахових спеціалістів у державних органах управління. Структуризація підрозділів з цифрового розвитку передбачає наявність департаментів у чотирьох регіонах: Дніпропетровський, Рівненський, Тернопільський та Харківський; управлінь у дванадцяти та відділів у вісьмох регіонах: Волинський, Житомирський, Кіровоградський, Луганський, Миколаївський, Сумський, Черкаський та Чернігівський. Фактична кількість працівників у структурних підрозділах з розвитку інформатизації в обласних державних адміністраціях становить 70,7% від запланованого штатного розпису. Запит на фахових спеціалістів та збільшення команди з цифровізації можна спостерігати у Кіровоградській (40,0%), Чернівецькій (33,3%) та Чернігівській (40,0%) областях.

2 блок: «Розвиток інтернету». Можливість доступу до Інтернету дозволяє населенню України споживати вищу якість контенту, користуватися електронними послугами та працювати, зокрема (рис. 2.11). У період воєнного конфлікту з'явилася потреба в підключенні укриттів до швидкісного Інтернету та створенні Wi-Fi-зон в соціальних установах, таких як дитячі садки, загальноосвітні заклади та лікарні. Середня оцінка субіндексу становить – 0,683 з можливої 1. На кінець 2022 року найвищі значення цього субіндексу мають дві області: Дніпропетровська 0,993 та Тернопільська – 0,992. Наступні позиції займають Житомирська 0,909 та Рівненська – 0,907 області. Серед областей з найнижчими значеннями виділяються Київська – 0,377, Кіровоградська – 0,388 і Запорізька – 0,404 області. В цілому доступ до Інтернету забезпечено у середньому для 66,7% укриттів у закладах середньої освіти та для 55,8% укриттів у дошкільних закладах.

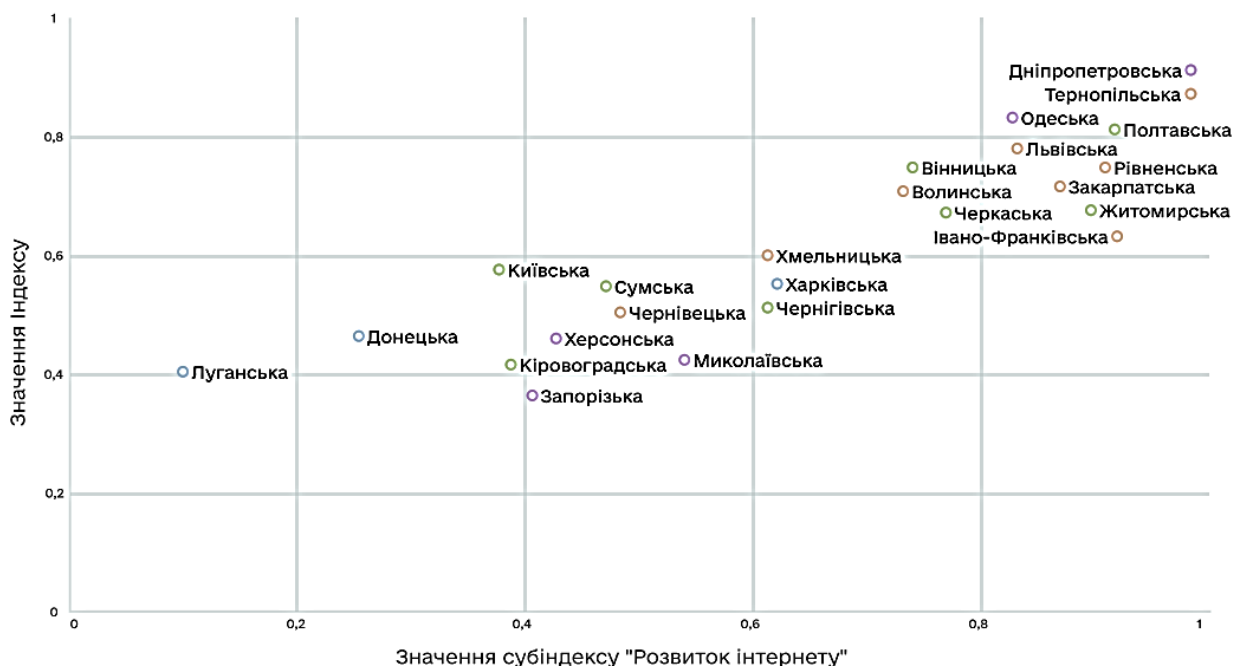

Рис. 2.11. ІЦТ регіонів та розвиток інтернету

Джерело: побудовано автором

3 блок: «Розвиток ЦНАПів». В рамках реформи місцевого самоврядування територіальні громади отримують більшу економічну потужність та здатність розвивати сферу надання послуг для своїх мешканців (рис. 2.12). Розбудова мережі ЦНАПів є одним зі способів оптимізації ресурсів та забезпечення зручності для користувачів. Середня оцінка субіндексу становить 0,771 з можливого одного балу. На рівні регіонів найвищі значення субіндексу мають Дніпропетровська область – 0,972, за нею йдуть Волинська – 0,911 та Полтавська – 0,905 області. Найнижчі значення спостерігаються у Запорізькій – 0,385 та Миколаївській – 0,467 областях. Водночас особливу увагу потребує автоматизація процесів у ЦНАПах зокрема, у Миколаївській – 0,000, Харківській – 0,153 та Чернігівській – 0,169 областях та розширення мережі Центрів «Дія» – у 10 областях по всій Україні.

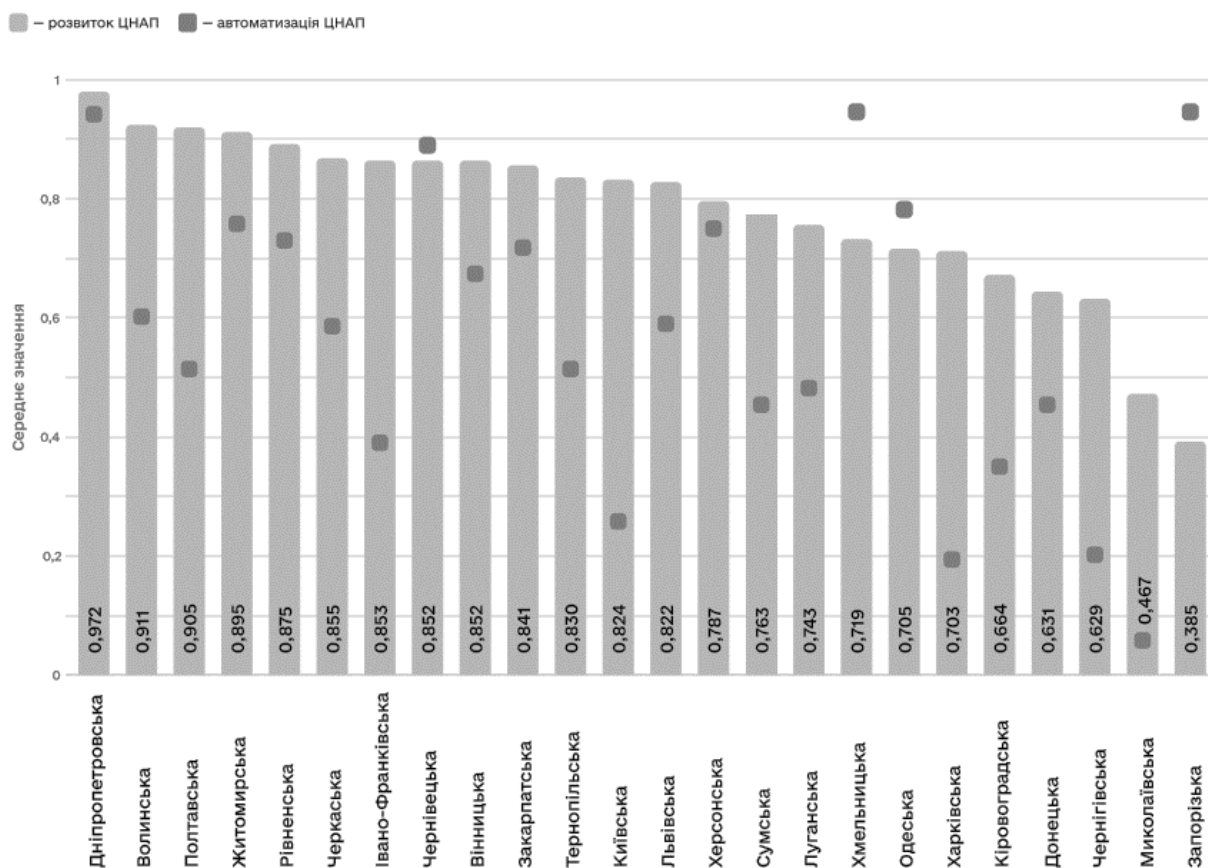

Рис. 2.12. Розвиток і автоматизація ЦНАПів

Джерело: побудовано автором

4 блок: «Режим «без паперів»». З метою підвищення ефективності діяльності державних органів та оптимізації послуг громадян в Україні впроваджується режим "без паперів". Для досягнення цілей у цій сфері необхідна не лише готовність органів влади впровадити цифрову інфраструктуру, таку як хмарні сервіси, інформаційні системи та платформи, але й наявність комплексних програм та фахівців з високим рівнем цифрових навичок. У рамках проведеного дослідження було виміряно процеси електронного документообігу, оцифрування реєстрів в ОДА (ОВА) обласних державних адміністраціях та впровадження електронних послуг у різних установах. Середнє значення субіндексу становить 0,691 з можливої одиниці

(рис. 2.13). Найвищі значення субіндексу спостерігаються в Полтавській – 0,967, Одеській – 0,958 та Дніпропетровській – 0,952 областях, а найнижчі – у Запорізькій – 0,063, Івано-Франківській – 0,162 та Чернівецькій – 0,390 областях.

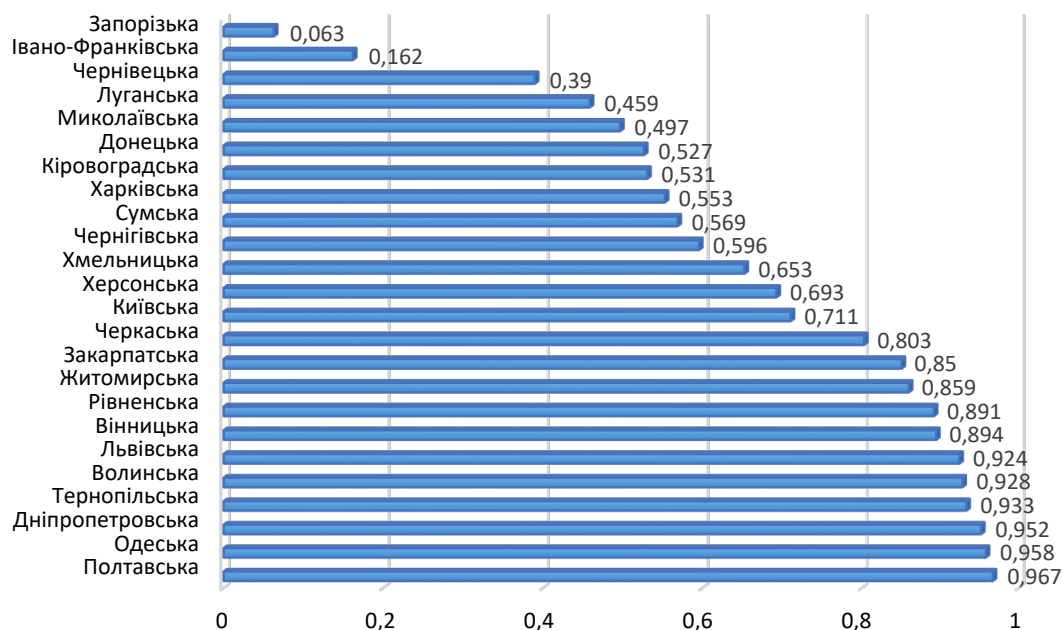

Рис. 2.13. Впровадження режиму «без паперів» в Україні
Джерело: побудовано автором

Дослідження структури субіндексу вказує на необхідність оптимізації процесів впровадження електронних послуг у закладах, які надають обслуговування мешканцям громади – 0,457, а також на оцифрування реєстрів у державних органах влади – 0,489. Щодо індикатора системи електронного документообігу в органах влади, середнє значення становить 0,787 з можливої одиниці, і це вказує на низький рівень виконання цього показника у трьох регіонах: Запорізькому – 0,063, Івано-Франківському – 0,117 та Чернівецькому – 0,393. Щодо валідації документів, значення нижче 0,500/1,000 спостерігається у вісьмох регіонах, де існує «відносна безпека». Це свідчить

про обов'язкове зосередження роботи цифрових лідерів на оцифрування послуг у регіонах як одному з пріоритетних напрямків їхньої діяльності.

Протягом 2022 року в регіонах України не було досягнуто показників виконання відкритих даних. Цей факт свідчить про необхідність надання переваги статусу розвитку політики відкритих даних в обласних державних адміністраціях. Крім цього, доцільною умовою є проведення інформаційного аудиту відповідно до рекомендацій МЦТУ. Крім того, для покращення якості впровадження регіональної політики відкритих даних, обласні військові адміністрації можуть приєднатися до програми МЦТУ щодо створення місцевих порталів відкритих даних.

Ще одним показником у сфері розвитку даних є функціонування національної інфраструктури геопросторових даних. На кінець 2022 року на геопорталі зареєструвалися лише близько 47% територіальних громад в Україні. Найвищі показники досягнуті в Закарпатській області (91%), Вінницькій області (89%) та Житомирській області (85%). Проте, реєстрація на порталі є лише початковим етапом, й далі необхідно активно наповнювати платформу геопросторовими даними. Таким чином, у цьому напрямі цифрові лідери разом із своїми колегами стикаються з рядом завдань, які потребують вирішення.

5 блок: «Цифрова освіта». Починаючи з 2019 року в Україні були розроблені електронні платформи, спрямовані на підвищення рівня цифрової грамотності серед населення. Відповідно до результатів останнього дослідження, станом на 2021 рік (рис. 2.14), відсоток осіб з базовими та вищими цифровими навичками зріс з 47,0% до 52,2% (на 5,2%). Проте, існує потреба в посиленні ініціатив щодо популяризації цих навичок, приблизно 11,2% опитуваних заявили, що зовсім не володіють цифровими навичками. Структура субіндексу включала три показники: реєстрацію педагогічного персоналу на платформі «Всеукраїнська школа онлайн» та наявність електронних журналів у школах загальної середньої освіти (державних та приватних), залучення населення до платформи «Дія. Цифрова освіта».

Субіндекс «Цифрова освіта» має значення 0,460 за шкалою від 0 до 1, що є одним із найнижчих показників у структурі загального Індексу. Залучення населення щодо впровадження заходів цифрової трансформації освітньої сфери суттєво відрізняються в регіонах України. Найкращі показники спостерігаються в Полтавській області – 0,880, трохи нижче, але все ще на високому рівні – у Вінницькій – 0,778 та Тернопільській – 0,718 областях. Однак, в Івано-Франківській – 0,124 та Чернівецькій – 0,130 ця сфера не має високого пріоритету.

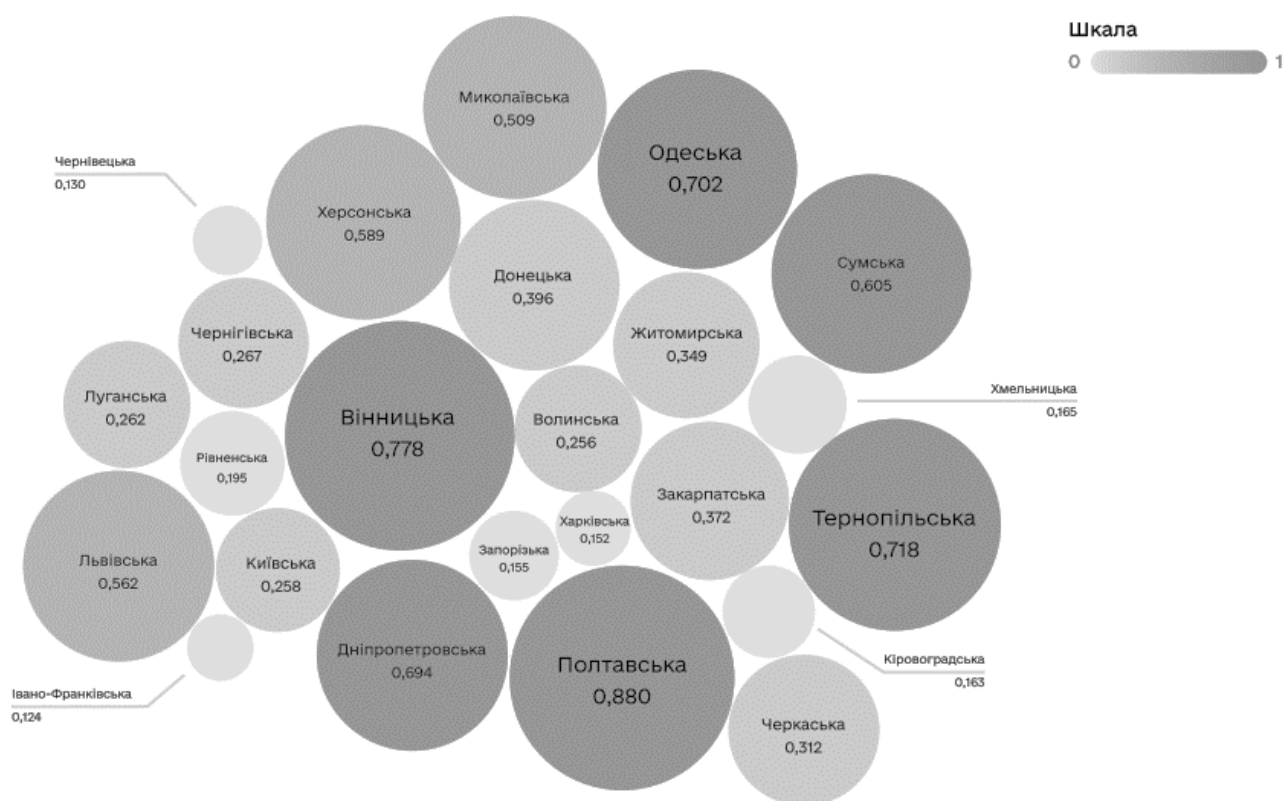

Рис. 2.14. Регіональний вимір цифрової освіти

Джерело: побудовано автором

Аналіз даних у Вінницькому, Полтавському та Закарпатському регіонах свідчить, що їх мешканці виявляють найбільший інтерес та активність використання платформи «Дія. Цифрова освіта». Проте, існують регіони, у яких важливо суттєво підвищити рівень залученості мешканців до зазначеної платформи (Івано-Франківський, Сумський, Харківський і Рівненський регіони).

Оскільки електронна освіта має широкий вплив на галузі, об'єднуючи політику МОН та МЦТУ, субіндекс також включає показники, які відображають цифровізацію навчального процесу в установах формальної освіти, зокрема загальноосвітніх закладах освіти, яких в Україні нараховується близько 13 тисяч. Щодо показника реєстрації педагогічних кадрів на платформі «Всеукраїнська школа онлайн», п'ять регіонів досягли максимального рівня відповідно до очікувань: Вінницький, Полтавський, Дніпропетровський, Миколаївський і Сумський. Проте значення цього показника є найнижчим у Закарпатському – 0,000, Івано-Франківському – 0,013 та Чернівецькому – 0,063.

Що стосується електронних журналів у загальноосвітніх закладах, то протягом травня-грудня 2022 р. відмічається зростання їх кількості на 25,5%, але середній рівень впровадження електронних журналів у таких закладах становить 53,6%. Існують області, з найменшим рівнем впровадження онлайн-журналів, таких як Рівненська – 0,000, Черкаська – 0,015, Хмельницька – 0,031, Чернігівська – 0,046 та Волинська – 0,077.

6 блок: «Візитівка області». У цьому розділі розглядається підхід регіонів до розвитку привабливості своїх територій через створення інформаційних систем для представлення та візуалізації інформації. Середнє значення субіндексу складає 0,572 з максимально можливої одиниці. Найвищий рівень досягнуто в індикаторі геоінформаційної системи зі значенням 0,713, але цільового показника не було досягнуто. Створення та відповідність вимогам вебсайту ОВА оцінюється у 0,522, а платформа «Дія.Бізнес» функціонує лише в 9 областях.

Якщо розглядати області окремо, то максимальний рівень субіндексу було досягнуто в Дніпропетровському, Тернопільському, Одеському, Закарпатському і Київському регіонах. З іншого боку, значення 0,000 спостерігаються в трьох регіонах: Волинському, Сумському та Кіровоградському. У цих регіонах відсутній геопортал містобудівного

кадастру і вебсайт ОВА не відповідає вимогам, а також відсутня платформа «Дія.Бізнес».

7 блок: «Проникнення базових електронних послуг». Впровадження цифрових послуг зменшує зменшення бюрократичних процесів, необхідність відвідування офісів та економію фінансових ресурсів, одночасно надаючи зручний онлайн-доступ до інших послуг (рис.2.15). У межах даного субіндексу враховані різні цифрові послуги, зокрема інвентаризація об'єктів нерухомого майна та впровадження ЄІССС (єдиної інформаційної системи соціальної сфери), реєстри територіальних громад, «Малятко. Вага цього субіндексу в загальній структурі Індексу становить 0,2, а середнє значення показника «Проникнення базових електронних послуг» становить 0,654 бала при максимально можливій одиниці.

Впровадження послуг «Малятко – 0,751 та реєстрів територіальних громад – 0,713 має більш успішні результати в областях, ніж реєстр речових прав на нерухоме майно – 0,215 або заведення користувачів до єдиної інформаційної системи соціальної сфери – 0,394.

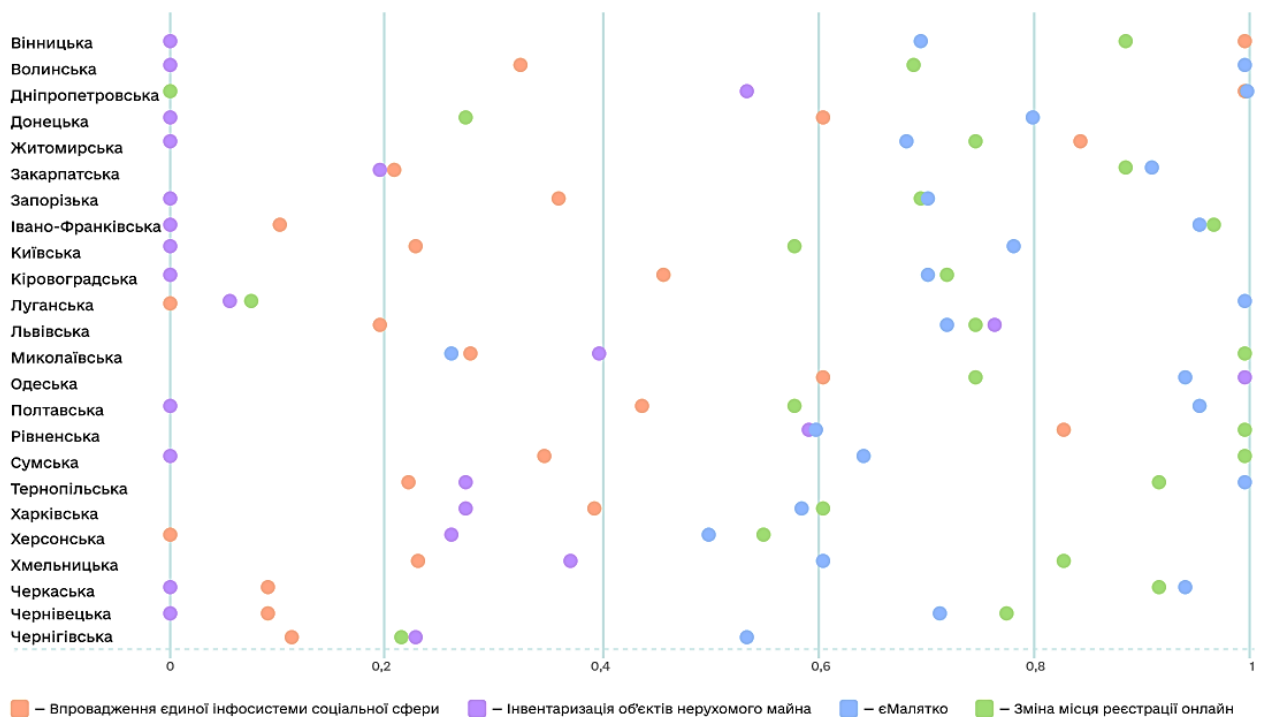

Рис. 2.15. Проникнення базових електронних послуг

Джерело: побудовано автором

Найвищі значення субіндексу спостерігаються в Одеській – 0,877, Тернопільській – 0,834 та Івано-Франківській – 0,780, а найнижчі – у Чернігівській – 0,402, Миколаївській – 0,427 та Херсонській – 0,438. Що стосується «Малятко, найбільша потреба в цій послугі у Миколаївському регіоні; відносно виконання показника про реєстр територіальних громад, найбільша потреба – у Дніпропетровському; послуги у сфері державної реєстрації прав, майже у всіх регіонах за винятком Одеського – 1,000, де досягнуті 100% показники; щодо єдиної інформаційної системи соціальної сфери – у Херсонському, Чернівецькому та Черкаському регіонах.

8 блок: *«Галузева цифрова трансформація»*. У даному блоці здійснюється вимірювання заходів щодо захисту інформації, політики кіберзахисту, впровадження електронної демократії в органах влади та автоматизації процесу видання офіційних документів. Крім того, у цьому блоці передбачалося оцінювання цифровізації у забезпеченні безпеки харчових продуктів, але через воєнний стан, цей показник залишився для майбутніх вимірювань. Середнє значення субіндексу, що розглядався у блоку «Галузева цифрова трансформація» склало 0,474 з можливої одиниці. Найвищі значення спостерігаються в Тернопільській області – 0,999, за нею йдуть Дніпропетровська – 0,924 та Львівська – 0,820 області. Найнижчі показники фіксуються в Херсонській – 0,066, Кіровоградській – 0,156, а також Київській – 0,210 та Буковинській – 0,211 областях.

Дослідження показують, що найважливішим залишається розвиток інфраструктури в галузі кібербезпеки в органах виконавчої влади, де індикатор досягає 0,477 з можливої одиниці. Також заслуговує на увагу впровадження елементів національної та регіональної політики з кібергігієни та кібербезпеки, де значення показника становить 0,540. І навіть у разі включення заходів з кібербезпеки до регіональних програм інформатизації та виділення коштів з державного бюджету, це не є гарантією високого рівня захисту інформації. Позитивним результатом впровадження Індексу є те, що

вимірювання показників з кібербезпеки сприяє включенню ініціативи в регіональні програми інформатизації, які були прийняті після 24 лютого 2022 року, з метою протидії кіберзагрозам та кібератакам у цій сфері.

Іншою важливою галуззю цифрової трансформації є впровадження інструментів електронної демократії, яку оцінювали за допомогою 4 показників: е-петиції, е-консультації, е-звернення та бюджету участі. Ці інструменти повинні бути доступні на веб-сайтах органів місцевого самоврядування для всіх територіальних громад регіону або через офіційні чат-боти. Незважаючи на те, що державний сектор поступово переходить до цифрових засобів комунікації та взаємодії з громадськістю, процес впровадження цих інструментів неоднаковий у всіх громадах.

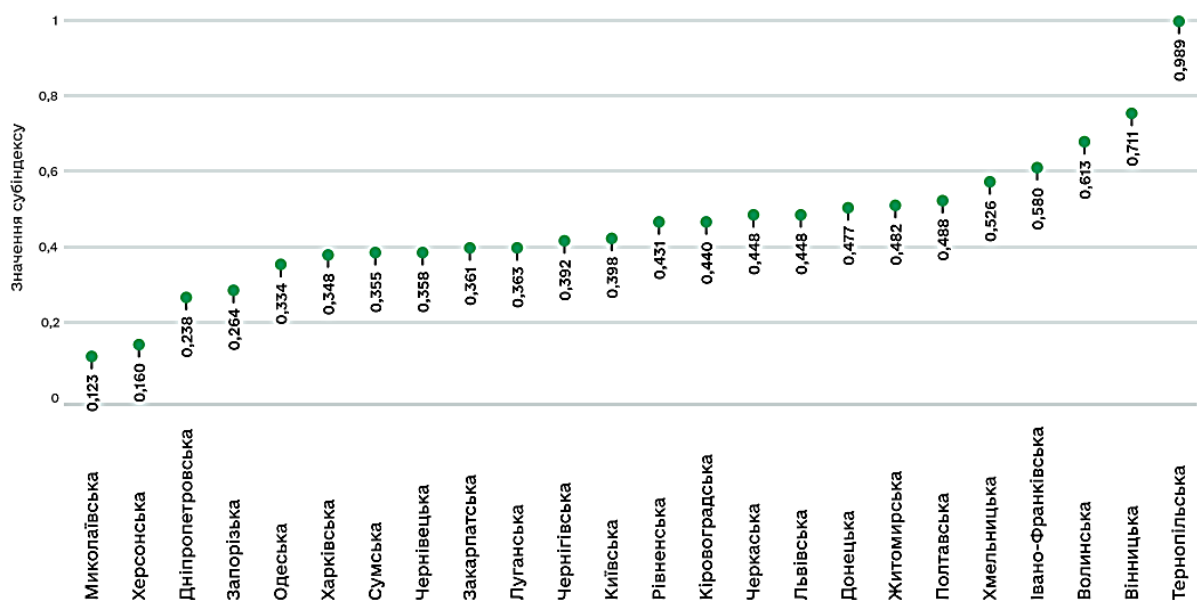

Рис. 2.16. Інструменти електронної демократії

Джерело: побудовано автором

Тернопільська область займає лідуюче положення в реалізації е-інструментів демократії зі значенням 0,989. На другому місці розташовується Вінницька область з показником 0,711, а на третьому – Волинська область з показником 0,613. Найнижчий рівень наявності е-інструментів демократії зафіксовано в Миколаївській області з показником 0,123. У середньому органи місцевого самоврядування найбільше використовують е-звернення (77,0% від

загальної кількості територіальних громад в Україні) та е-петиції (66,1% відповідно). Однак існує проблема з недостатньою наявністю електронних консультацій для спілкування між владою та мешканцями (11,1%). Протягом 2022 року відбулося зростання наступних показників: наявність е-звернення зросла на 17,8%, е-петицій – на 6,7%, е-консультацій – на 3,2%, а бюджету участі – на 1,7% в територіальних громадах України.

2.3. Проблеми та перспективи розвитку цифрової трансформації державного управління в Україні

Поширення процесу цифровізації підвищує актуальність впровадження ЦТ у сферу державного управління, яка стає пріоритетною для розвитку всіх країн світу. Відповідно до вимог країн ЄС, одним із напрямів масштабної співпраці є забезпечення широкосмугового доступу суб'єктів господарювання, прогнозування надійності безпеки мереж інформаційно-комунікаційних технологій та загальний розвиток локального Інтернету. ресурсів, використання онлайн-сервісів. Зараз у світі активно розвиваються електронний бізнес, електронний уряд, електронне навчання, електронна охорона здоров'я тощо.

Одним із головних викликів цифрової трансформації в Україні є брак інфраструктури та ресурсів. У багатьох частинах країни досі немає доступу до високошвидкісного Інтернету, який є важливим для впровадження ЦТ. Крім того, існує дефіцит кваліфікованих фахівців, які можуть розробляти та впроваджувати цифрові рішення. Без необхідної інфраструктури та ресурсів Україні буде важко повністю охопити цифрову трансформацію.

Ще одна проблема – опір змінам. Багато урядовців і службовців звикли до традиційних способів роботи і можуть вагатися щодо впровадження нових технологій. Це може призвести до відсутності зацікавленості та підтримки ініціатив цифрової трансформації, що зрештою може перешкодити їхньому успіху.

Незважаючи на ці виклики, є багато потенційних переваг цифрової трансформації державного управління.

Використання ЦТ в державному управлінні – це автоматизована система взаємопов'язаних засобів і прийомів, завдяки якій здійснюється збір, обробка, збереження вхідної інформації, а також її аналіз за допомогою цифрових методів отримання вихідної інформації, що дозволяє збільшити ефективність державного управління. Створення ЄЦП шляхом впровадження ЦТ сприятиме отриманню достовірної інформації для органів влади, населення, бізнесу та громадських організацій.

Впровадження ЦТ у державне управління дає змогу отримати такі позитивні результати для органів влади та інших сфер державного управління (рис. 2.17).

Позитивні результати для органів влади та інших сфер державного управління від впровадження ЦТ в державне управління:

- підвищення ефективності державного управління шляхом прискорення їх прийняття та оприлюднення, а також спрощення самих процедур управління;
- забезпечення демократизму державного управління, зниження помилковості прийняття УР;
- значне скорочення адміністративних витрат;
- застосування сучасних методів управління, що дає можливість приймати більш оптимальні УР;
- підвищення швидкості надання адміністративних послуг з одночасним підвищенням їх якості;
- посилення контролю за діяльністю регіональних органів влади та органів місцевого самоврядування із забезпеченням принципів децентралізації;
- підвищення прозорості прийняття УР та зменшення корупції в державному управлінні;
- забезпечити демократичного державного управління;

Рисунок 2.17. Позитивні ефекти впровадження цифрових технологій у державне управління

Джерело: розроблено автором

- забезпечення можливості широкої участі громадян в обговоренні та прийнятті УР на всіх рівнях владних структур;
- отримання якісно нового рівню державного управління та підвищення довіри громадян до органів державної влади, регіонального та місцевого самоврядування та інститутів державного управління в цілому;
- забезпечення інформування населення про прийняття УР та їх ефективність;
- поширення інформації про діяльність та ефективність органів державного управління;
- зменшення рівня помилок прийняття УР через недостовірність вхідної інформації, на основі якої будували аналітичні висновки та форсайт багатовекторних процесів;
- забезпечення ефективного використання ресурсів і часу.

При цьому впровадження ЦТ в державне управління дає позитивні результати безпосередньо для всіх верств населення, а саме:

- підвищення зручності та доступності користування державними послугами;
- орієнтація державних послуг на їх користувачів, тобто громадян суспільства;
- забезпечення рівного доступу до державних послуг для всіх громадян;
- економія часу та інших ресурсів при отриманні державних послуг;
- забезпечення соціальної згуртованості населення;
- підвищення довіри громадян до органів державного управління;
- участь громадян у процесі прийняття рішень державного управління.

Тобто, можна відзначити, що впровадження ЦТ в державне управління має позитивні переваги як для самого управління, так і для громадян суспільства. Такі висновки зумовлюють активізацію процесу цифровізації державного управління.

Для активізації впровадження ЦТ в державне управління необхідно забезпечити (рис. 2.18):

ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ:	ЗАГРОЗИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ:	НАПРЯМКИ ЩОДО УСУНЕННЯ ЗАГРОЗ:
• організацію «цифрових» робочих місць • поінформованість населення та залучення його до діяльності органів державного управління • публічність і відкритість даних • впровадження електронної ідентифікації громадян • моніторинг та оцінка, що передбачає безперервний, динамічний процес збору та аналізу даних, структурування інформації та її аналітику • застосування «розумних» засобів для прийняття державних управлінських рішень • використання технології Інтернету речей • використання державних цифрових платформ • використання програмно налаштованої мережевої архітектури • використання блокчейна; впровадження хмарних технологій	• використання цифрових технологій не обов'язково підпорядковується принципам демократичного розвитку суспільства; • захист та збереження конфіденційної інформації, яка може заважати недоторканості приватного життя та громадських свобод; • загроза несанкціонованого використання персональних даних; • використання інформації в інформаційних війнах та поширення інформаційного шпигунства.	• підвищена увага до кібербезпеки • впровадження новітніх засобів захисту інформації • підвищення інформаційної грамотності населення • подолання цифрової нерівності серед населення

Рис. 2.18. Впровадження цифрових технологій в державному управлінні: ефекти, загрози та напрямки усунення

Джерело: розроблено автором

1. Організація «цифрових» робочих місць означає комплектування органів державного управління спеціалістами з відповідними цифровими компетенціями, а також повне забезпечення «цифрових» робочих місць для працівників органів державного управління з відповідними засобами зв'язку. «Цифрові» робочі місця доводять ефективність свого існування, що проявляється у зниженні витрат на утримання апарату управління, скорочення використання офісних приміщень, витрат на відрядження співробітників тощо. Співробітники, які працюють на «цифрових» робочих місцях підтверджують ефективність і своєчасність своєї роботи. Рутинна робота державного службовця стає більш динамічною, цікавою та привабливою, формує нову творчу та корпоративну культуру.

2. Поінформованість населення та його залучення до діяльності органів державного управління, що передбачає використання партиципаторної моделі управління. Багатоканальна обізнаність дає змогу виявити актуальність суспільних соціально-економічних потреб громадян та, завдяки використанню різноманітних комунікацій, активізувати їх залучення до вирішення цих нагальних проблем та прийняття УР. Отримання зворотного зв'язку від громадян дає змогу оцінити сприйняття прийнятих рішень громадою, з'ясувати необхідні вектори реформування тощо.

3. Публічність і відкритість даних, надає можливість оцінити роботу органів державної влади. Доступ до відкритих даних можна отримати через програмні інтерфейси завдяки Інтернету. Концепція відкритості даних державного управління передбачає дотримання правил атрибуції.

4. Запровадження електронної ідентифікації громадян, яка забезпечує безпечний доступ громадян до основних ресурсів та сервісів під час ідентифікації. Запровадження моделі «єдиного вікна» дає можливість отримувати послуги, подавати звітність тощо.

5. Моніторинг та оцінка, що передбачає безперервний, динамічний процес збору та аналізу даних, структурування інформації та її аналітику. Такий моніторинг інформації та даних дозволяє будувати збалансовані стратегічні плани та оптимізувати вже окреслені плани соціального розвитку. Впровадження моніторингу та аналітики даних за допомогою сучасних інформаційних технологій сприятиме використанню нових можливостей аналітичних баз даних, використанню цих даних при прийнятті УР.

6. Використання «розумних» засобів для прийняття державно-управлінських рішень. Звичайно, «розумні» машини та інструменти на даний момент не в змозі замінити людину, але поєднання різноманітних ЦТ дозволяє вдосконалювати та оптимізувати існуючі методи управління та прийняття рішень, а також пропонувати нові послуги та засоби їх надання. Так, наприклад, однією з таких сучасних нових послуг є оповіщення населення через смартфони про надзвичайні ситуації та небезпеки. На прикладі України,

на території якої зараз відбуваються бойові дії внаслідок агресії з боку Російської Федерації, така послуга державного управління доводить свою своєчасність та корисність.

7. «Інтернет речей», який являє собою взаємозв'язок фізичних пристроїв із програмним забезпеченням, що забезпечує передачу, обмін даними між фізичним станом речей і комп'ютерними системами. У державному управлінні можливі такі моделі застосування Інтернету речей, як оплата за використання або оподаткування, «розумний» збір сміття та багато іншого. Використання Інтернету речей може бути найрізноманітнішим, залежно від специфіки діяльності установи державного управління.

8. Використання цифрових платформ уряду, що сприяє покращенню якості послуг, скороченню працівників та оптимізації адміністративних витрат. Сьогодні вже існують ефективні цифрові платформи класу ERP і CRM, які дозволяють кардинально змінити якість послуг і підвищити їх ефективність в сотні і тисячі разів. Платформи цифрового уряду можна створювати та використовувати в будь-якій сфері суспільної діяльності, а також в інших сферах суспільного розвитку. Цифрові платформи можуть виконувати різноманітні функції, серед яких: допуск користувачів до платформи за певними критеріями, контроль якості публічних послуг, збір та аналіз інформації тощо.

9. Використання програмно налаштованої мережевої архітектури, що дозволяє швидко адаптуватися до постійних змін і потреб послуг і трафіку за рахунок адаптації рівня передачі даних (Data Plane), рівня управління (Control Plane) і прикладного рівня (Application Plane) мережевої архітектури, налаштувань програмного забезпечення. Віртуалізація мереж забезпечує ефективне використання інформаційно-комунікаційних систем і дозволяє державним установам розробляти проекти «Інтернету речей» тощо.

10. Використання блокчейну, який забезпечує зберігання інформації про всі дії учасників системи, такі як транзакції і т. д. Блокчейн, безсумнівно, важливий в таких сферах, як юстиція, нотаріат, біржова діяльність та ін.

Blockchain зберігає дані на постійній основі без можливості їх зміни, що підвищує безпеку цієї технології розподіленої однорангової публічної мережі. Завдяки високому ступеню захисту інформації блокчейн можна використовувати для проведення референдумів різних рівнів, підписання електронних петицій, електронного урядування, електронного бюджетування та багатьох інших процесів державного управління, які вимагають максимального захисту інформації та конфіденційності.

11. Широке впровадження хмарних технологій, що дає можливість органам державного управління за рахунок спільного використання та підтримки такої цифрової інфраструктури зменшувати фінансові витрати за рахунок дублювання окремих функцій, забезпечувати консолідовані бази даних між різними відомствами, створювати нові платформи для якісного задоволення потреб споживачів, розширення можливостей реалізації нових проєктів, а також зниження вартості впровадження ЦТ.

Отже, зазначені напрями щодо багатовекторного використання та впровадження різноманітних ЦТ сприятимуть активізації впровадження ЦТ у державне управління та, як наслідок, підвищенню ефективності його діяльності.

Слід зазначити, що використання ЦТ в державному управлінні, як і будь-який процес, несе в собі певні небезпеки, до яких слід віднести:

- використання ЦТ не обов'язково підпорядковується принципам демократичного розвитку суспільства;
- захист та збереження конфіденційної інформації, яка може заважати недоторканості приватного життя та громадських свобод;
- загроза несанкціонованого використання персональних даних;
- атаки кіберзлочинців, які можуть призвести до блокування роботи державних установ; використання інформації в інформаційних війнах та поширення інформаційного шпигунства.

Такі загрози впровадження цифрових технологій у державне управління вимагають підвищеної уваги до кібербезпеки, впровадження новітніх засобів

захисту інформації, підвищення інформаційної грамотності населення, подолання цифрової нерівності серед населення.

Отже, цифрова трансформація державного управління в Україні є важливим завданням, яке стоїть перед урядом та державними органами. Хоча є проблеми, є також перспективи розвитку, які можуть допомогти вирішити ці проблеми та прискорити процес цифрової трансформації.

ВИСНОВКИ

У даній кваліфікаційній роботі було проведено дослідження цифрової трансформація державного управління в Україні. Метою дослідження було визначення концептуальних основ цифрової трансформації, а також виявлення переваг, викликів і можливостей, пов'язаних з впровадженням цифрових технологій у державному управлінні.

Під час виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи були отримані наступні результати:

1. Визначено теоретичні засади цифрової трансформації державного управління. Загальний аналіз літературних джерел та актуальних досліджень дозволив встановити, що цифрова трансформація державного управління передбачає використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для поліпшення ефективності та якості державного управління. Вона передбачає впровадження електронних систем та розвиток цифрових сервісів, що дозволяють забезпечити доступність інформації, спростити процедури та покращити взаємодію між державними органами та громадянами.

2. Досліджено сучасний стан цифрової трансформації державного управління в Україні та ЄС. Аналіз сучасного стану цифрової трансформації державного управління в Україні свідчить про наявність значного прогресу і позитивних змін в цьому напрямку. Уряд та державні органи в Україні активно впроваджують електронні системи, е-урядування та цифрові сервіси для поліпшення доступності адміністративних послуг, забезпечення прозорості та ефективності державного управління. Національна стратегія цифрової трансформації, яка була прийнята, має великий потенціал для розвитку цифрового управління в Україні. У Європейському Союзі також спостерігається значний прогрес у цифровій трансформації державного управління. Члени ЄС активно впроваджують електронні системи та інтерактивні платформи Європейськими лідерами є Мальта (96%) та Естонія (90%). Це сприяє покращенню доступності та швидкості надання публічних послуг, забезпеченню ефективного моніторингу та оцінки результативності

управлінських процесів. Проте, необхідно відзначити, що і в Україні, і в ЄС існують виклики та перешкоди.

3. Здійснено аналіз цифрової трансформації регіонів України. Аналіз показав, що деякі регіони України вже досягли значних результатів у цифровій трансформації державного управління. Вони успішно впроваджують електронні системи та сервіси для надання адміністративних послуг, мають розвинені інтерактивні платформи для зв'язку з громадянами та бізнесом, та забезпечують високу рівень прозорості та доступності інформації. Це дозволяє регіонам покращувати ефективність управлінських процесів, сприяти розвитку бізнесу та підвищувати якість життя громадян. Дослідження показує, що наявність офіційних цифрових лідерів (CDTO) у регіонах має позитивний вплив на рівень цифрової трансформації. Особа, відповідальна за цифровий розвиток, впливає на якість збору інформації, розробку офіційних документів щодо популяризації та впровадження електронних послуг, а також на впровадження ІТ-рішень на регіональному рівні та інші аспекти.

4. Визначено основні проблеми та перспективи розвитку цифрової трансформації державного управління в Україні. Однією з ключових проблем є недостатня інфраструктура та технологічна готовність у державних органах. Часто відсутні зручні та сучасні електронні системи, які забезпечують швидкий та безпечний обмін інформацією, а також брак кваліфікованих кадрів знайомих із сучасними цифровими навичками. Для подолання цих проблем необхідно залучати фахівців, проводити навчання та підвищення кваліфікації працівників державних органів та забезпечувати належну інфраструктуру. Ще однією проблемою є недостатня координація та взаємодія між різними державними органами. Часто існує розбіжність в підходах до цифрової трансформації, відсутність спільних стандартів та протоколів, які ускладнюють впровадження єдиних цифрових рішень. Для подолання цієї проблеми необхідно створити механізми співпраці та координації між державними органами, розробити єдині стандарти та нормативні акти для цифрової трансформації. Прозорість та безпека цифрових процесів також є проблемою, з якою стикаються в контексті цифрової трансформації

державного управління в Україні. Недостатня прозорість може породжувати недовіру громадськості та сприяти корупції, що негативно впливати на ефективність та легітимність управлінських процесів. Крім того, забезпечення безпеки цифрових систем та даних є важливим завданням, оскільки цифрові технології вимагають ефективних заходів для захисту від кібератак та недобросовісного використання інформації. У цьому контексті необхідно звернути особливу увагу на кібербезпеку та розробку відповідних стратегій та політик.

Незважаючи на ці проблеми, цифрова трансформація державного управління в Україні має значний потенціал для подальшого розвитку та покращення. Вона може сприяти підвищенню ефективності, зниженню корупції, поліпшенню якості послуг для громадян та підприємств. Розробка та впровадження стратегій цифрової трансформації, створення сприятливої екосистеми для розвитку цифрових технологій, підтримка інновацій та партнерство з приватним сектором є ключовими факторами успіху в цьому напрямку.

Загалом, цифрова трансформація державного управління в Україні стоїть перед викликами, але також відкриває широкі можливості для покращення роботи державних органів та підвищення якості надання послуг. Однак, необхідно також враховувати соціальні та етичні вимоги в процесі цифрової трансформації державного управління. Впровадження цифрових рішень повинно бути орієнтоване на забезпечення інклюзивності, рівності та захисту прав громадян. Важливо забезпечити доступність та зрозумілість цифрових сервісів для всіх категорій населення та забезпечити захист приватності даних.

У подальшому розвитку цифрової трансформації державного управління в Україні слід враховувати досвід та найкращі практики інших країн, зокрема країн Європейського Союзу. Співпраця з міжнародними партнерами та обмін досвідом можуть значно сприяти успішній цифровій трансформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text>.
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/943-20:f:l:Text>.
3. Закон України «Про адміністративні послуги». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-2014-%D1%80#Text>.
4. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>.
5. Закон України «Про електронні довірчі послуги». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.
6. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.
7. Закон України «Про критичну інфраструктуру». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20:f:l:Text>.
8. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>.
9. Закон України «Про місцеві державні адміністрації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.
10. Закон України «Про Національну програму інформатизації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/14/98-вр#Text>.
11. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
12. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19:f:l:Text>.
13. Закон України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20#Text>.
14. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.
15. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>.
16. Баранов О. А. Інтернет речей: теоретико-методологічні основи правового регулювання. Т. 1: Сфери застосування, ризики і бар'єри, проблеми правового регулювання : монографія / НДІП НАПрН України. К. : Видавничий дім «АртЕк», 2018. 342 с.

17. Барегамян С.Х., Карпі Ю.В. Електронне урядування на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях: сучасний стан та перспективи впровадження в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2019. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/11_20_19/32.pdf. (дата звернення 01.01.2023).

18. Гапеев Л. Цифрове робоче місце: концепція впровадження. Держслужбовець. 2018. № 7. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ds/2018/july/issue-7/article-37792.html>.

19. Григорян О.О. Світовий і вітчизняний досвід забезпечення прозорості та відкритості органів державної влади в реалізації публічної політики (інформаційний аспект). URL: <http://academy.gov.ua/ej/ej15/txts/12GOOPIA.pdf>. (дата звернення 10.01.2023).

20. Діджиталізація - перспективи і користь для українців: «5 вопросов» з Олександром Федієнком. URL: <https://kanaldom.tv/uk/didzhitalizacziya-perspektivy-i-polza-dlya-ukrainczev-5-voprosov-s-aleksandromfedienko/> (дата звернення: 04. 02. 2022)

21. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб. у 15 ч., частина 6: Моніторинг, оцінювання та прогнозування розвитку системи електронного урядування [С.К. Полумієнко]. Київ: ФОП Москаленко О.М. 2017. 64 с.

22. Зарубіжний досвід упровадження електронного урядування / авт. кол.: Т. Камінська, А. Камінський, М. Пасічник та ін.; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. С. А.Чукот. К., 2008. 200 с. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wpcontent/uploads/2016/02/Zarubizhnij-dosvid-uprovadzhennya-elektronного-uryaduvannya.pdf>. (дата звернення 03.01.2023).

23. Іванов С. В. Модернізація України: сучасні погляди та можливості. Економічний вісник Донбасу. 2017. № 3 (49). С. 146–152.

24. Костенко І.В. Основні принципи електронного врядування. Часопис Київського університету права. Адміністративне право і процес. Фінансове право. Інформаційне право. № 4. 2019. С. 117–121. URL: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.4.2019.20>.

25. Лазоренко Т., Шолом І. Діджиталізація як основний фактор розвитку бізнесу. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи : зб. тез доп. І Міжн. наук.-практ. конф. (м. Київ, 23 квітня 2020 р.). Київ, 2020. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201186> (дата звернення: 04.02.2022).

26. Ляшенко В. І., Вишневський О. С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 252 с.

27. Макарова І., Пігарєв Ю., Сметаніна Л. (2021). Цифровізація публічного управління на регіональному та міському рівнях. Актуальні проблеми державного управління. Т. 2. № 83.
28. Міхровська М.С. Цифрове впорядкування як новий рівень взаємодії держави та суспільства. Юрійний науковий електронний журнал. № 7. 2020. С. 272–275. URL: DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-7/70>.
29. Наукова аргументація перетворення інформації та держави у вирішальний фактор та інститут влади подана в монографії: Цифрова трансформація публічного управління : кол. моногр. / О. В. Карпенко, І. Й. Малий, Г. В. Муравицька та ін. Київ : НАДУ, 2020. 256 с.
30. Новікова О. Ф., Шамілева Л. Л., Шастун А. Д. Перспективи змін у трудовій сфері при цифровізації економіки за інерційним та цільовим сценаріями розвитку України. Економічний вісник Донбасу. 2020. № 2 (60). С. 187–199. doi: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2020-2\(60\)-187-199](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2020-2(60)-187-199).
31. Парісопулос К., Тамбуріс Е., Тарабаніс К. Аналіз та порівняння європейських стратегій електронного уряду, 2007. URL: <http://web.worldbank.org/archive/website01537/WEB/IMAGES/ANALYZIN.PDF> (дата звернення 01.01. 2023).
32. Пігарєв Ю., Костенюк Н. (2021). Діджиталізація публічного управління як чинник цифрової трансформації України. Актуальні проблеми державного управління. Т. 2. № 83.
33. Стефані Ф. Не тільки розмір має значення: детермінанти успіху управління Естонією. Електронний уряд, вип. 16, № 3, 2020. стор. 304–313. URL: https://www.researchgate.net/publication/340773411_It%27s_Not_Only_Size_That_Matters_Determinants_of_Estonia%27s_E-Governance_Success. (дата звернення 01.01.2023).
34. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження КМУ № 649-р від 20.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/649-2017-%D1%80>.
35. Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних : Закон України № 319-VIII від 09.04.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/319-19>.
36. Про внесення змін до статті 28 Бюджетного кодексу України щодо доступу до інформації про бюджетні показники у формі відкритих даних : Закон України № 313-VIII від 09.04.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/313-19>.
37. Про відкритість використання публічних коштів : Закон України № 183 від 11.02.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text>.

38. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : Постанова Кабінету Міністрів України № 835 від 21.10.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/835-2015-%D0%BF>.

39. Деякі питання організації електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів : Постанова Кабінету Міністрів України № 357 від 10.05.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/357-2018-%D0%BF#Text>.

40. Положення про електронну взаємодію державних електронних інформаційних ресурсів : затверджено Постановою Кабінету Міністрів України № 606 від 08.09.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF#Text>.

41. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження КМУ № 649-р від 20.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/649-2017-%D1%80>.

42. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронної демократії в Україні на 2019–2020 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 405-р від 12.06.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/405-2019-p>.

43. Тернова І.А. Роль ІТ – сектору України у розвитку зовнішньоекономічної діяльності. *Соціальна економіка*. 2016. – № 1 (51). – С. 69 – 76.

44. Тернова І.А., Червоницька Ю.О. Роль цифровізації у підвищенні ефективності державного управління в Україні. *Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики*: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференція: (м. Ірпінь, 28 квітня 2023 р.). Ірпінь, 2023. С. 613 -616.

45. Цифрова адженда України – 2020. URL: <https://ucci.org.ua/uploads/files>.

46. Шлях до електронного урядування в Україні. URL: https://ega.ee/success_story/path-towards-egovernance-ukraine/ (дата звернення 03.01.2023).

47. Aguilar Viana, Ana Cristina (2021). Digital transformation in Public Administration: from E- Government to Digital Government. *International Journal of Digital Law*, 2(1), 29-46.

48. Ahn, Michael J., Chen, Yu-Che. (2022). Digital transformation toward AI-augmented public administration: The perception of government employees and the willingness to use AI in government. *Government Information Quarterly*, 39(2), 101664.

49. Androniceanu, A., Georgescu, I., Kinnunen, J. (2022). Public administration digitalization and corruption in the EU member states. A comparative and correlative research analysis. *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, 65, 5-22.
50. Atta, Addo. (2021). Controlling petty corruption in public administrations of developing countries through digitalization: An opportunity theory informed study of Ghana customs. *Information Society*, 37(2), 99-114.
51. Bernstein, A., Gohdes, A., Sarasua, C., Staab, S., & Noveck, B. S. (2023). Challenges and Opportunities of Democracy in the Digital Society (Dagstuhl Seminar 22361). *Dagstuhl Reports*, 12(9).
52. Boban, Marija, Klarić, Mirko. (2021). Impact of Covid 19 Pandemic on Digital Transformation of Public Administration in European Union. 44th International Convention on Information, Communication and Electronic Technology (MIPRO) (pp. 1312-1317).
53. Braun, M. (2021). Impulse einer präventiven Arbeitsgestaltung zur Digitalisierung der öffentlichen Verwaltung. *Zentralblatt für Arbeitsmedizin, Arbeitsschutz und Ergonomie*, 71(2), 75-80.
54. Derhaliuk, M., Popelo, O., Tulchynska, S., Mashnenkov, K., Berezovskyi, D. (2021). State policy of the potential-forming space transformation in the context of the regional development intensification. *CUESTIONES POLÍTICAS*, 39(70), 80-93. DOI: 10.46398/cuestpol.3970.04.
55. Digital Public Administration factsheets – 2022. URL: <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/digital-public-administration-factsheets-2022>.
56. Digital economy and society – Overview. Information Society Indicators Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/digital-economy-and-society>
57. eGovernment Benchmark 2022. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/egovernment-benchmark-2022> (дата звернення: 06.04.2023)
58. Fernández Llera, R. (2020). Local good governance and accountability in Spain. *Retos Revista de Ciencias de la Administración y Economía*, 10(19), 29-43. <https://doi.org/10.17163/ret.n19.2020.02>
59. Glavaš, J., Uroda, I., Mandić, B. (2021). Managing Digital Transformation in Public Administration. 44th International Convention on Information, Communication and Electronic Technology (MIPRO) (pp. 1466-1469).
60. Kholiavko, N., Popelo, O., & Tulchynska, S. (2021). Priority Directions of Increasing the Adaptivity of Universities to the Conditions of the Digital

Economy. *Revista Tempos E Espaços Em Educação*, 14(33), e16383. <https://doi.org/10.20952/revtee.v14i33.16383>.

61. Kholiavko, N., Popelo, O., Melnychenko, A., Derhaliuk, M., & Grynevych, L. (2022). The Role of Higher Education in the Digital Economy Development. *Revista Tempos E Espaços Em Educação*, 15(34), e16773. <https://doi.org/10.20952/revtee.v15i34.16773>.

62. Klochan, V., Piliaiev, I., Sydorenko, T., Khomutenko, V., Solomko, A., Tkachuk A. (2021). Digital Platforms as a tool for the transformation of strategic Consulting in Public Administration. *Journal of Information Technology Management*, 13, 42-61.

63. Limba, Tadas. (2007). Implementation of electronic governance: The case of society interaction with public administration in Lithuania. *Transformations in Business and Economics*, 6(2), 235-249.

64. Noveck, B. Five hacks for digital democracy. *Nature* 544, 287–289 (2017). <https://doi.org/10.1038/544287a>

65. Popelo, O., Tulchynska, S., Revko, A., Butko, M., Derhaliuk, M. (2022). Methodological Approaches to the Evaluation of Innovation in Polish and Ukrainian Regions, Taking into Account Digitalization. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*, 25(1), 55-74.

66. Řepa, Václav. (2021). Digital Transformation of Public Administration. *Intelligent Systems Reference Library*, 188, 99-117.

67. Scupola, A., Mergel, I. (2022). Co-production in digital transformation of public administration and public value creation: The case of Denmark. *Government Information Quarterly*, 39(1), 101650.

68. Shefali, V. (2014). Innovations in Information and Communication Technology Platforms for Public Administration: Consulting the British Public in the Digital Age. *Human Factors in Software Development and Design*, 23-43.

69. Siegel, Urszula Anna, Gabryelczyk, Renata. (2021). Exploring value streams and CSFs to foster digital transformation in public administration. *AMCIS 2021 Proceedings*, 10.

70. The EU4Digital Initiative. URL: <https://eufordigital.eu/discover-eu/the-eu4digital-initiative/> (last access: 09.4.2023).

71. Viktor Mayer Schonberger, Kenneth Cukier. *Big Data: A Revolution That Will Transform How We Live, Work, and Think* Paperback. March 4, 2014.

72. Zhuk, I., Khaletska, A., Stepura, T., Shchepanskiy, E., Sadova, U., Pyla, V. (2022). Public Administration System in the Field of Finance Under the Influence of Digitalization. *Economic Affairs*, 67(3), 22-231.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А1 – Перелік актів, прийнятих Кабінетом Міністрів України та актів, прийнятих Мінцифри, для забезпечення розвитку електронних публічних послуг

Забезпечення розвитку електронних публічних послуг
1. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2022 р. № 90 «Про затвердження Порядку проведення опитування щодо ініціатив, спрямованих на вирішення питань державного управління у різних сферах суспільного життя, на Єдиному державному вебпорталі електронних послуг». 2. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2022 р. № 265 «Деякі питання декларування і реєстрації місця проживання та ведення реєстрів територіальних громад». 3. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 березня 2022 р. № 248 «Деякі питання застосування «Документа в період дії воєнного стану». 4. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2022 р. № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану». 5. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 березня 2022 р. № 380 «Про збір, обробку та облік інформації про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації». 6. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 квітня 2022 р. № 455 «Деякі питання подання заяви в електронній формі щодо отримання допомоги від міжнародних організацій». 7. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 липня 2022 р. № 766 «Про внесення зміни до Порядку надання допомоги в рамках Програми «Підтримка». 8. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2022 р. № 868 «Про затвердження Порядку надання електронних публічних послуг в автоматичному режимі». 9. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 серпня 2022 р. № 937 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1137». 10. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 серпня 2022 р. № 910 «Деякі питання передачі персональних даних за межі України засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг». 11. Постанова Кабінету Міністрів від 16 вересня 2022 р. № 1034 «Деякі питання реалізації подачі заявки на придбання облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації» засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг». 12. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 жовтня 2022 р. № 1171 «Про внесення зміни до пункту 12 Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах». 13. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1500 «Деякі питання забезпечення функціонування державних інформаційних ресурсів». 14. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 травня 2022 р. № 523 «Деякі питання надання суб'єктам господарювання допомоги в рамках програми міжнародної технічної допомоги «EU4Business: конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП». 15. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. № 1068 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 травня 2022 р. № 523». 16. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2022 р. № 1191-р «Про затвердження Плану заходів на 2023 рік щодо переведення публічних послуг в електронну форму». 17. Наказ Міністерства цифрової трансформації від 23 червня 2022 року № 57 «Про затвердження вимог до дизайну та порядку погодження проектів дизайну офіційних вебсайтів (вебпорталів) органів виконавчої влади та офіційних вебресурсів, що пов'язані з діяльністю органів виконавчої влади, та Єдиного вебпорталу Кабінету Міністрів України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15 липня 2022 р. за № 785/38121.

Таблиця А2 – Перелік актів, прийнятих Кабінетом Міністрів України та актів, прийнятих Мінцифри, в сфері електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг

Сфера електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг
1. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2022 № 300 «Деякі питання забезпечення безперебійного функціонування системи надання електронних довірчих послуг». 2. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.11.2022 № 1311 «Про реалізацію експериментального проекту щодо взаємного визнання електронних довірчих послуг між Україною та Європейським Союзом». 3. Наказ Міністерства цифрової трансформації України від 27 грудня 2022 року № 139 «Про внесення змін до наказу Міністерства цифрової трансформації України від 08 липня 2020 року № 104», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 12 січня 2023 року за № 68/39124.

Таблиця А3 – Перелік актів, прийнятих Кабінетом Міністрів України для забезпечення функціонування правового режиму Дія Сіті

Забезпечення функціонування правового режиму Дія Сіті
1. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2022 № 382 «Деякі питання функціонування правового режиму Дія Сіті у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні». 2. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.04.2022 № 467 «Про визначення видів діяльності, здійснення яких стимулюється шляхом створення правового режиму Дія Сіті». 3. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1492 «Деякі питання адміністративного оскарження рішення про втрату статусу резидента Дія Сіті та звітності резидентів Дія Сіті».

Таблиця А4 – Перелік актів, прийнятих Кабінетом Міністрів України та наказів, прийнятих Мінцифри, для забезпечення функціонування платформи UNITED24

Забезпечення функціонування платформи UNITED24
1. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 травня 2022 р. № 516 «Питання Єдиного державного вебпорталу для збору пожертв на підтримку України «United24». 2. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 472 «Деякі питання використання коштів, що надходять на офіційні рахунки для пожертв на підтримку України». 3. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 липня 2022 р. № 751 «Про затвердження Порядку використання коштів з рахунка Міністерства цифрової трансформації для забезпечення протидії інформаційним загрозам з боку держави-агресора, кіберзахисту, відновлення та розвитку цифрової інфраструктури держави». 4. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2022 р. № 747-р «Деякі питання мультимедійної платформи «UNITED 24». 5. Наказ Міністерства цифрової трансформації від 20 жовтня 2022 р. № 108 «Деякі питання розподілу коштів для забезпечення протидії інформаційним загрозам з боку держави-агресора, кіберзахисту, відновлення та розвитку цифрової інфраструктури держави». 6. Наказ Міністерства цифрової трансформації від 01 листопада 2022 р. № 113 «Деякі питання функціонування Єдиного державного вебпорталу для збору пожертв на підтримку України «United24».

Додаток Б
 Нові документи та послуги: досягнення застосунка і портала Дія
 у 2022 році

Застосунок «Дія»: нові досягнення у 2022 році

Кількість користувачів застосунка Дія у 2022 році зросла аж на 6 млн людей, і тепер налічує понад 18.5 млн користувачів. Окрім того, зросла також кількість доступних документів до 14 (+3 документи) і зросла кількість послуг – до 23 (+16 послуг). Окрім того, застосунок «Дія» номінували в D&AD Awards за дизайн та рекламу, в Cannes Lions Awards за креативність та в Eurobest за креативність і винахідливість.

Рис. Б.1. Застосунок «Дія»: нові документи

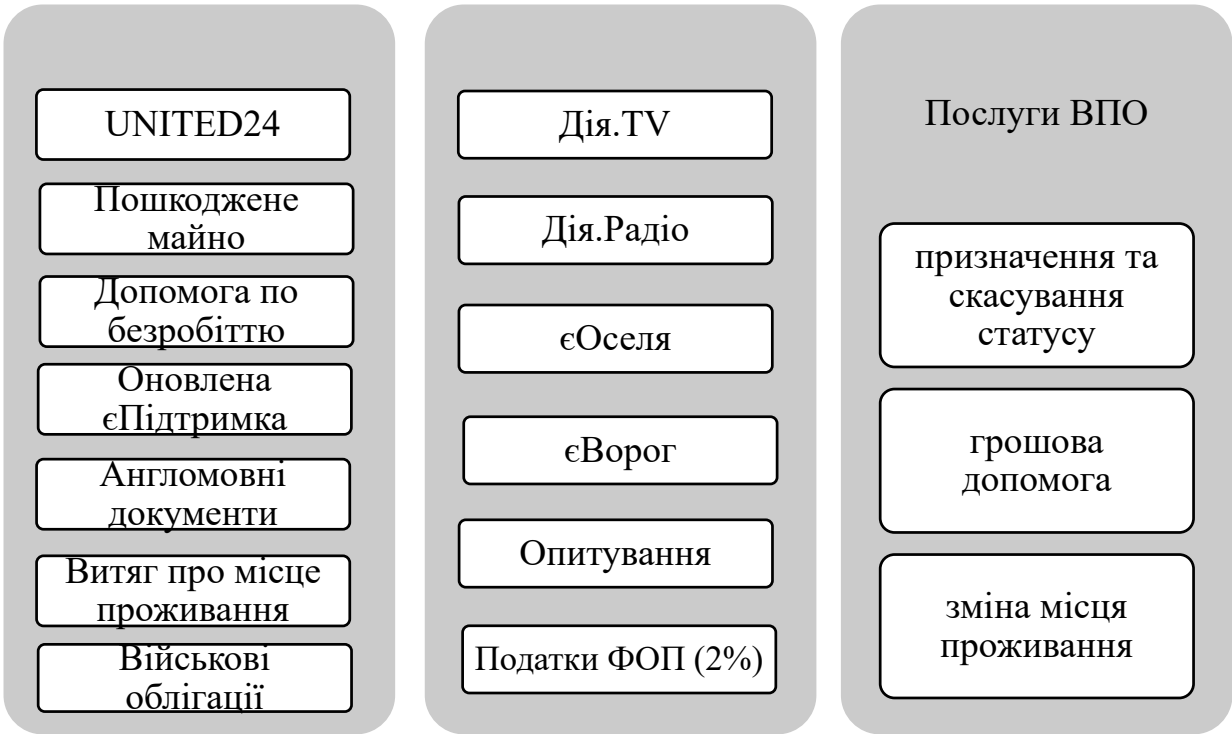

Рис. Б.2. Застосунок «Дія»: нові послуги

Досягнення порталу Дія

Кількість користувачів порталу Дія зростає з 10 млн до 22 млн користувачів. Окрім того, зростає також кількість нових послуг – тепер їх 92.

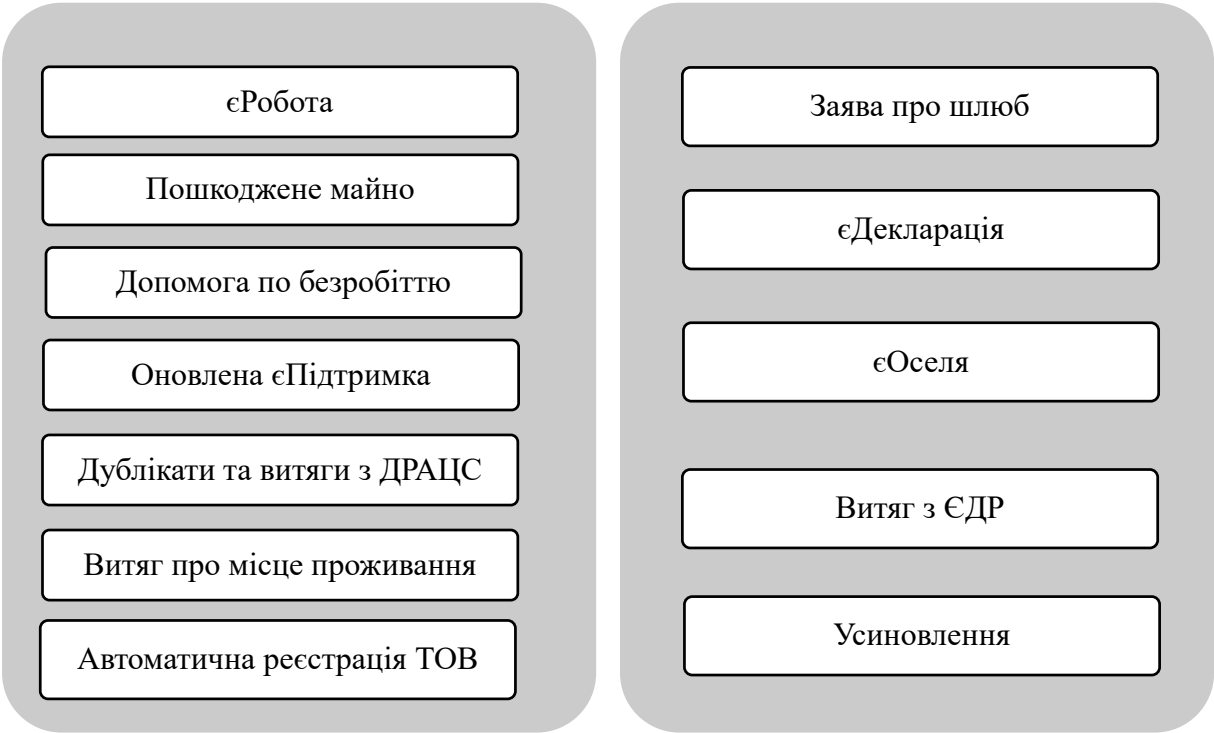

Рис. Б.3. Портал «Дія»: нові послуги

Додаток В

Статистичні дані щодо того як українці користувалися державними електронними послугами у 2022 році

